

คู่มือฉบับประชาชน

สำหรับการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี 2558

58 คำตอบ

สู่ประชาคมอาเซียน 2558

กรมอาเซียน
กระทรวงการต่างประเทศ

Towards ASEAN Community 2015

สู่ประชาคมอาเซียน 2558

58 คำตอบ สู่ประชาคมอาเซียน 2558

(คู่มือฉบับประชาชนสำหรับการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี 2558)

ชื่อหนังสือ : 58 คำตอบ สู่ประชาคมอาเซียน 2558

ผู้แต่ง : กรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ

ปีที่แต่ง : 2556

ผู้จัดทำ : กรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ

บรรณาธิการ/ผู้เรียบเรียง : นายอรรถยุทธ์ ศรีสมุทร

นางสาวลดา ภูมาศ

พิมพ์ครั้งที่ 1 : 10,000 เล่ม มีนาคม 2556

พิมพ์ครั้งที่ 2 : 100,000 เล่ม พฤษภาคม 2556

จำนวนหน้า : 100 หน้า

ISBN : 978-974-7709-96-4

กรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ

443 ถนนศรีอยุธยา กรุงเทพมหานคร 10400

โทรศัพท์ 02 203 5000 โทรสาร 02 643 5223

5 ผู้ก่อตั้งอาเซียน ลงนามในปฏิญญากรุงเทพ ที่วังสราญรมย์
เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2510 (ถือเป็นวันอาเซียน)

เรา บรรดาประชาชน ของรัฐสมาชิกของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (อาเซียน) โดยมีประมุขรัฐหรือหัวหน้ารัฐบาลของ บรูไนดารุสซาลาม ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มาเลเซีย สหภาพพม่า สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐสิงคโปร์ ราชอาณาจักรไทยและ สาธารณรัฐสุลต่านบรูไนดารุสซาลามเป็นผู้แทน

รับรองด้วยความพึงพอใจในความสำเร็จอย่างสูงและการขยายตัวของอาเซียนนับตั้งแต่มีการก่อตั้งขึ้นที่กรุงเทพมหานครด้วยการประกาศใช้ปฏิญญาอาเซียน

ระลึกถึงการตัดสินใจจัดทำกฎบัตรอาเซียน ตามแผนปฏิบัติการ เวียงจันทน์ ปฏิญญากัวลาลัมเปอร์ว่าด้วยการจัดทำกฎบัตรอาเซียน และปฏิญญาเซบูว่าด้วยแผนแม่บทของกฎบัตรอาเซียน

ตระหนักถึงการมีผลประโยชน์ร่วมกันและการพึ่งพาอาศัยกันระหว่างประชาชนและรัฐสมาชิกอาเซียนซึ่งมีความผูกพันกันทางภูมิศาสตร์ ตลอดจนมีวัตถุประสงค์เดียวกันและชะตากรรมร่วมกัน

อารัมกบท

กฎบัตรสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

www.mfa.go.th/asean

คำนำ

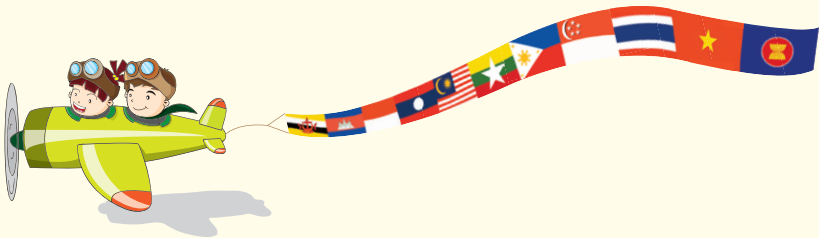
ผู้นำอาเซียนได้กำหนดให้ประเทศสมาชิกเข้าร่วมเป็นประชาคมอาเซียน (ASEAN Community : AC) ภายในปี 2558 ดังนั้น ประเทศไทยและประเทศสมาชิกอาเซียนอื่นๆ อีก 9 ประเทศจะต้องเร่งเตรียมความพร้อมเพื่อให้การเป็นประชาคมดังกล่าวเป็นไปอย่างสมบูรณ์ โดยให้อาเซียนมีผลดำเนินงานตามแผนงาน (Blueprint) ทั้งในด้านการเมืองและความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมที่เป็นรูปธรรม ก้าวหน้า และเกิดประโยชน์กับอาเซียนทั้ง 10 ประเทศและภูมิภาคมากที่สุด

กรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ ในฐานะสำนักเลขาธิการอาเซียนแห่งชาติ และเลขานุการคณะกรรมการอาเซียนแห่งชาติ เล็งเห็นถึงความจำเป็นในการเตรียมความพร้อมของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ทั้งในกรุงเทพมหานคร และในจังหวัดต่างๆ ทั่วประเทศ เพื่อเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียน จึงได้รวบรวมคำตอบต่อคำถาม 58 ข้อ เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนที่คนไทยส่วนใหญ่มักสอบถามและอยากรู้มากที่สุด หรือบางครั้งมีความเข้าใจคลาดเคลื่อนหรือไม่ชัดเจน โดยคำถามส่วนหนึ่งที่ปรากฏในหนังสือเล่มนี้ได้รวบรวมขึ้นจากส่วนราชการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งจากประสบการณ์การบรรยายเพื่อขยายองค์ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนในทั้ง 3 เสาหลัก และความเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียน ซึ่งเป็นสิ่งที่ประเทศไทยให้ความสำคัญและผลักดันมาอย่างต่อเนื่อง

กรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า “หนังสือ 58 คำตอบ สู่ประชาคมอาเซียน 2558” ฉบับนี้ จะเป็นคู่มือฉบับประชาชนสำหรับการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี 2558 ซึ่งได้ถ่ายทอดข้อมูลที่น่าสนใจและเกี่ยวข้องกับประชาคมอาเซียนในมิติต่างๆ ไปสู่ประชาชนไทยในวงกว้าง เพื่อให้ประชาชนคนไทยได้ก้าวทันและหยิบฉวยโอกาสที่เกิดขึ้นจากการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนตามเจตนารมณ์ของผู้นำทั้ง 10 ประเทศสมาชิกอาเซียนต่อไป

กรมอาเซียน
กระทรวงการต่างประเทศ
มีนาคม 2556

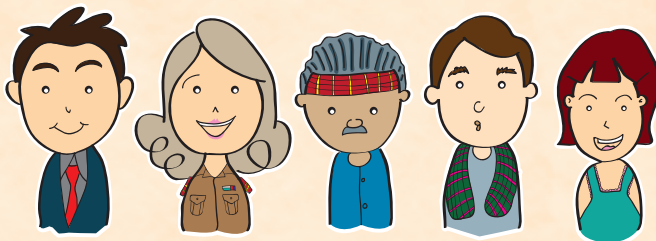
สารบัญ

คำถาม

หน้า

ข้อที่ 1	อาเซียนและประชาคมอาเซียนแตกต่างหรือเหมือนกันอย่างไร	14
ข้อที่ 2	การเป็นประชาคมอาเซียนจะเริ่มต้นเมื่อใดในปี 2558	15
ข้อที่ 3	ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนแตกต่างจากประชาคมอาเซียนอย่างไร	16
ข้อที่ 4	อาเซียนกับสหภาพยุโรปเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร	18
ข้อที่ 5	แล้วอาเซียนมีความร่วมมือทางการเงินอะไรบ้าง	19
ข้อที่ 6	ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนเกี่ยวข้องกับประชาชนอย่างไร	20
ข้อที่ 7	อาเซียนมีบทบาทอย่างไรในการส่งเสริมความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก	21
ข้อที่ 8	ASEAN Common Visa คืออะไร	22
ข้อที่ 9	คนไทยและประเทศไทยได้อะไรจากประชาคมอาเซียน	23
ข้อที่ 10	อะไรคือความท้าทายของไทยในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	25

(คู่มือฉบับประชาชนสำหรับการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี 2558)

คำถาม	หน้า
ข้อที่ 11 ไทยมีสำนักเลขาธิการอาเซียนแห่งชาติหรือไม่ และอยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานใด	27
ข้อที่ 12 เลขาธิการอาเซียนคือใคร มีหน้าที่อะไร และมีวิธีการคัดเลือก หรือสมัครอย่างไร	28
ข้อที่ 13 คณะกรรมการอาเซียนแห่งชาติคืออะไร มีอำนาจหน้าที่ใด	30
ข้อที่ 14 เหตุใดประเทศไทยต้องให้ความสำคัญกับการรวมตัวทางเศรษฐกิจของอาเซียน	31
ข้อที่ 15 ในการเดินทางไปท่องเที่ยวในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน ผู้ถือหนังสือเดินทางไทยต้องขอรับการตรวจลงตรา หรือที่เรียกว่า วีซ่า (Visa) หรือไม่ อย่างไรบ้าง	33
ข้อที่ 16 นอกเหนือจากหนังสือเดินทาง หรือพาสปอร์ต (Passport) แล้วยังมีเอกสารผ่านแดนชนิดอื่นอีกหรือไม่ และคนไทยจะใช้เอกสารผ่านแดนดังกล่าวในโอกาสใด	34
ข้อที่ 17 อาเซียนดำเนินการอย่างไรบ้างในการลดขั้นตอนทางด้านศุลกากร	36

ข้อที่ 18	การรวมตัวเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) จะทำให้มีการค้าขายภายในอาเซียนกันเองอย่างเดียวใช่หรือไม่	38
ข้อที่ 19	การเคลื่อนย้ายธุรกิจบริการของอาเซียนคืออะไร
ครอบคลุมสาขาธุรกิจบริการใดบ้าง	39
ข้อที่ 20	ช่วยอธิบายด้วยว่า รูปแบบของการเปิดเสรีการค้าบริการของอาเซียนเป็นอย่างไร	40
ข้อที่ 21	เมื่อรวมตัวเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนแล้ว จะทำให้มีการเคลื่อนย้ายแรงงานได้อย่างอิสระเสรีจริงหรือไม่	42
ข้อที่ 22	อะไรคือข้อผูกพันของประเทศไทยในความตกลงอาเซียนว่าด้วยการเคลื่อนย้ายบุคคลธรรมดา
(ASEAN Agreement on Movement of Natural Persons : MNP)	44
ข้อที่ 23	ค่าจ้างแรงงาน 300 บาทมีผลเช่นไร
กับการเคลื่อนย้ายแรงงานในอาเซียน	46
ข้อที่ 24	เมื่อเป็นประชาคมอาเซียนแล้วการส่งออกสินค้าเกษตรของไทยในอาเซียนภาษีเป็นศูนย์จริงหรือไม่	47
ข้อที่ 25	สินค้าไทยที่จะสามารถส่งออกไปในตลาดอาเซียนมากขึ้น และที่อาจต้องปรับตัวหลังการเปิดเสรีการค้าอาเซียน มีอะไรบ้าง	50
ข้อที่ 26	ภาคการเกษตรไทยจะได้ประโยชน์จากการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน อย่างไร	52
ข้อที่ 27	ภาคการเกษตรไทยมีศักยภาพการแข่งขันในอาเซียนอย่างไร	54

ข้อที่ 28	หากภาคเกษตรได้รับผลกระทบจาก AEC จะทำเช่นใด จะได้รับการสนับสนุนเยียวยาจากรัฐบาลหรือไม่	56
ข้อที่ 29	อาเซียนมีความร่วมมือด้านมาตรฐานสินค้าหรือไม่ และเหตุใดจึงไม่กำหนดมาตรฐานสินค้าเฉพาะอาเซียนเอง	58
ข้อที่ 30	อยากทราบว่า อาเซียนมีความร่วมมือด้านการคุ้มครองผู้บริโภคจริงหรือ	60
ข้อที่ 31	อะไรคือความร่วมมือด้านทรัพย์สินทางปัญญาของอาเซียน	62
ข้อที่ 32	วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) จะเตรียมความพร้อมอย่างไรในการเข้าสู่ AEC	64
ข้อที่ 33	ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำกรอบการเจรจา ความตกลงต่างๆ ในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน หรือไม่ อย่างไร	66
ข้อที่ 34	ตามกฎบัตรอาเซียน (ASEAN Charter) ภาษาอังกฤษ เป็นภาษาทำงานของอาเซียน ประเทศไทยจะต้องปรับเปลี่ยน ให้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาทำงานของไทยด้วยหรือไม่	67
ข้อที่ 35	หน่วยงานใดในประเทศไทยเป็นหน่วยงานหลักที่ดูแล ความร่วมมือด้านการศึกษาของอาเซียน	68
ข้อที่ 36	ประโยชน์ของความร่วมมืออาเซียนด้านการศึกษา ของอาเซียนมีอะไรบ้าง	69
ข้อที่ 37	ระบบการโอนหน่วยกิตในระดับอุดมศึกษา ของอาเซียนคืออะไร	70
ข้อที่ 38	ทราบหรือไม่ว่า เครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน คืออะไร	71

ข้อที่ 39	คู่มือการจัดทำหลักสูตรอาเซียน (ASEAN Curriculum Sourcebook) คืออะไร	72
ข้อที่ 40	คู่มือการจัดทำหลักสูตรอาเซียนมีเนื้อหาสาระอย่างไรบ้าง	73
ข้อที่ 41	จริงหรือไม่ที่ประเทศไทยจะเลื่อนการเปิด-ปิดภาคการศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับประเทศสมาชิกอาเซียนอื่น และเราจะได้ประโยชน์อะไร	74
ข้อที่ 42	บทบาทของครูในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนมีอะไรบ้าง	75
ข้อที่ 43	เหตุใดไทยจึงให้ความสำคัญกับความเชื่อมโยงในอาเซียน	76
ข้อที่ 44	เราใช้ตราสัญลักษณ์อาเซียนและชื่ออาเซียน เป็นเครื่องหมายการค้าได้ไหม	78
ข้อที่ 45	ท่านรู้จักธงอาเซียนหรือไม่	79
ข้อที่ 46	จะติดธงอาเซียนคู่กับธงชาติไทยไว้ที่บ้าน ที่ทำการส่วนราชการไทยหรือโรงเรียนได้ไหม	80
ข้อที่ 47	เมื่อเป็นประชาคมอาเซียนแล้ว คนชาติอื่นๆ จะได้รับสิทธิ รักษาพยาบาลฟรี เรียนฟรี เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ฯลฯ เช่นเดียวกับคนไทยหรือไม่	81
ข้อที่ 48	อาเซียนมีกลไกเพื่อส่งเสริมสิทธิมนุษยชนหรือไม่	82
ข้อที่ 49	คณะกรรมการอาเซียนด้านการส่งเสริมและคุ้มครอง สิทธิสตรีและสิทธิเด็ก (ASEAN Commission on the Promotion and Protection of the Rights of Women and Children : ACWC) มีกิจกรรมส่งเสริมสิทธิสตรีและสิทธิเด็กในด้านใดบ้าง อย่างไร	84

ข้อที่ 50	อาเซียนมีความร่วมมือเพื่อส่งเสริมสิทธิคนพิการอย่างไร	85
ข้อที่ 51	ประเทศสมาชิกอาเซียนมีการดำเนินงานเรื่องสตรีอย่างไร และประเทศไทยให้ความสำคัญต่อประเด็นใดในความร่วมมืออาเซียนด้านสตรี	86
ข้อที่ 52	ในประเทศไทย มีสมาคมอาเซียนสำหรับประชาชนทั่วไป ที่สนใจเรื่องอาเซียนหรือไม่	88
ข้อที่ 53	ในภาคเหนือและภาคใต้ของไทยจะพบปัญหาหมอกควัน จากไฟป่าที่มาจากประเทศเพื่อนบ้านเป็นประจำทุกปี อาเซียนจะช่วยแก้ไขปัญหานี้ได้หรือไม่	89
ข้อที่ 54	ติมอร์-เลสเต เป็นประเทศสมาชิกอาเซียนหรือไม่	90
ข้อที่ 55	อาเซียนมีความร่วมมือทางด้านสาธารณสุขหรือไม่ อย่างไร และประเทศไทยมีบทบาทด้านสาธารณสุข อาเซียนมากน้อยเพียงใด	91
ข้อที่ 56	อัตลักษณ์อาเซียน (ASEAN Identity) จะทำให้เรา เสียวัฒนธรรม ประเพณี ค่านิยม ของไทย จริงหรือไม่	93
ข้อที่ 57	ทราบหรือไม่ว่า ดอกไม้ประจำประเทศสมาชิกอาเซียน ทั้ง 10 ประเทศมีอะไรบ้าง	94
ข้อที่ 58	สรุปแล้วคนไทย จะต้องเตรียมตัวอย่างไรบ้าง สำหรับประชาคมอาเซียน	97

ASEAN (Association of Southeast Asian Nations)

อาเซียน : สหประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

อาเซียน

ถือกำเนิดที่ประเทศไทยในปี พ.ศ. 2510 โดยมีสมาชิก 5 ประเทศ เป็นผู้ก่อตั้ง คือ ไทย มาเลเซีย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ และสิงคโปร์ และต่อมามีสมาชิกเพิ่มเติม คือ บรูไนฯ (พ.ศ. 2527) เวียดนาม (พ.ศ. 2538) ลาวและเมียนมาร์ (พ.ศ. 2540) กัมพูชา เป็นประเทศสุดท้ายที่เข้าเป็นสมาชิกอาเซียนในปี พ.ศ. 2542

ปี 2510

PHILIPPINES

ปี 2527

BRUNEI DARUSSALAM

อาเซียน และประชาคมอาเซียน แตกต่างกันหรือเหมือนกันอย่างไร

อาเซียนหรือสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ASEAN : Association of Southeast Asian Nations) เป็นองค์การความร่วมมือระดับภูมิภาคที่ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2510 เพื่อส่งเสริมความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ความก้าวหน้าทางสังคมและส่งเสริมสันติภาพและเสถียรภาพในภูมิภาค โดยตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาอาเซียนมีความร่วมมือในหลายด้านที่ได้สนองตอบผลประโยชน์และความต้องการของประเทศสมาชิก

ในขณะที่ **ประชาคมอาเซียนหรือ ASEAN Community (AC)** เป็นเป้าหมายความร่วมมือ 3 ด้านสำคัญ ประกอบด้วย

- **ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน**
(ASEAN Political-Security community : APSC)
- **ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน**
(ASEAN Economic Community : AEC)
- **ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน**
(ASEAN Socio-Cultural Community : ASCC)

ซึ่งผู้นำอาเซียนได้ตกลงกันในที่ประชุมสุดยอดอาเซียนที่เกาะบาหลี ประเทศอินโดนีเซียเมื่อเดือนตุลาคม 2546 โดยการดำเนินงานไปสู่เป้าหมายทั้ง 3 ด้านของประชาคมอาเซียนเป็นสิ่งที่ต่อยอดจากความร่วมมืออาเซียนที่มีอยู่แล้ว รวมทั้งมีการดำเนินงานใหม่ๆ เพื่อตอบสนองความท้าทายใหม่ที่เกิดขึ้น

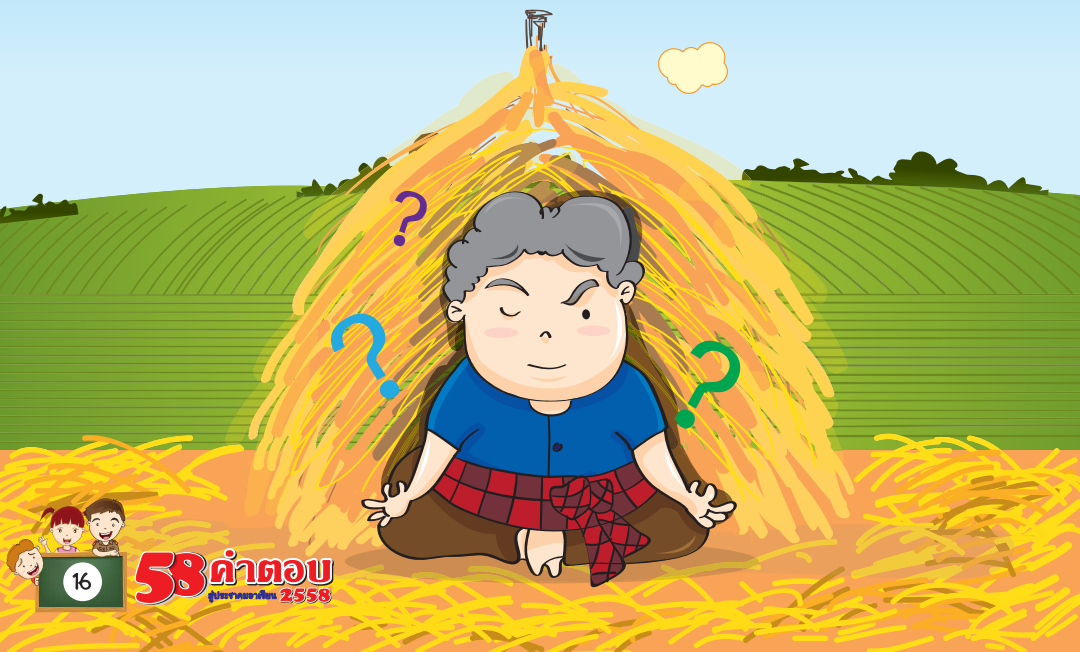
การเป็นประชาคมอาเซียน จะเริ่มต้นเมื่อใดในปี 2558

การรวมตัวเพื่อเป็นประชาคมอาเซียน ถือว่าเป็นกระบวนการที่ต้องทำอย่างต่อเนื่อง ไม่ใช่เริ่มต้น หรือ สิ้นสุดภายในปี 2558 แต่ประเทศสมาชิกจะต้องร่วมมือและเสริมสร้างการรวมตัวอย่างต่อเนื่องและใกล้ชิดมากขึ้นเรื่อยๆ ทั้งก่อนปี 2558 และภายหลังปี 2558

อย่างไรก็ตาม ที่ประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 21 เมื่อเดือนพฤศจิกายน 2555 ที่กรุงพนมเปญ ประเทศกัมพูชา ได้ตกลงกันว่าประชาคมอาเซียนจะเริ่มต้นในวันที่ 31 ธันวาคม 2558

พระชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
แตกต่างจาก
พระชาคมอาเซียน อย่างไร

ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community : AEC)

ไม่ใช่

ประชาคมอาเซียน (ASEAN Community : AC)

แต่เป็นเพียง 1 ใน 3 เสาความร่วมมือภายใต้
ประชาคมอาเซียน อีก 2 เสาความร่วมมือ ได้แก่

- ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน
(ASEAN Political-Security Community : APSC) และ
- ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน
(ASEAN Socio-Cultural Community : ASCC)

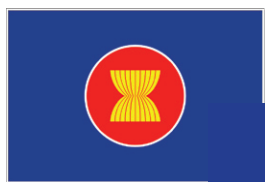
ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน หรือ AEC มีเป้าหมายในการสร้างให้อาเซียนเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียว โดยมีการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ การลงทุน และแรงงานมีฝีมือ (วิชาชีพ) และการเคลื่อนย้ายเงินทุนอย่างเสรีมากขึ้น รวมทั้งการส่งเสริมการรวมกลุ่มสาขาสำคัญของอาเซียนให้เป็นรูปธรรม มีขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยให้ความสำคัญกับประเด็นด้านนโยบายที่จะช่วยส่งเสริมการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ มีการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างเสมอภาค ซึ่งช่วยส่งเสริมการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจของประเทศสมาชิกและลดช่องว่างของระดับการพัฒนา ระหว่างสมาชิกเก่าและสมาชิกใหม่ของอาเซียน และสามารถเชื่อมโยงเข้ากับเศรษฐกิจโลก โดยประสานท่าทีของประเทศสมาชิกในการเจรจาต่อรองกับประเทศนอกกลุ่ม

ความร่วมมือทั้ง 3 เสา คือ APSC, AEC และ ASCC มีความเชื่อมโยงและเกื้อกูลกันเพื่อที่จะเป็นประชาคมอาเซียน (AC) ที่สมบูรณ์

อาเซียนกับสหภาพยุโรป

ข้อที่ 4

เหมือน
หรือ
แตกต่างกัน
อย่างไร

“อาเซียนดูแบบอย่างการรวมตัวของสหภาพยุโรป
แต่ไม่ได้มีจุดมุ่งหมายที่จะเป็นแบบสหภาพยุโรป”

สหภาพยุโรปมีการรวมตัวทางเศรษฐกิจในลักษณะการรวมตัวทางเศรษฐกิจอย่างสมบูรณ์ ของ 27 ประเทศ เน้นการเป็นตลาดเดียวที่ให้มีการเคลื่อนย้ายบุคคล สินค้า การบริการ และทุนโดยเสรี ประเทศที่มีการรวมกลุ่มเป็นสหภาพทางเศรษฐกิจและการเงิน (17 จาก 27 ประเทศ สถานะปี 2556) จะใช้เงินสกุลเดียว คือ เงินยูโร มีธนาคารกลางยุโรปดูแลนโยบายการเงินร่วมกัน รวมทั้งมีนโยบายร่วมด้านการต่างประเทศและความมั่นคง มีนโยบายด้านความมั่นคงและการป้องกันประเทศ และมีความร่วมมือในด้านกระบวนการยุติธรรมและกิจการภายใน โดยสหภาพยุโรปมีการบริหารงานที่มอบอำนาจบางอย่างให้องค์กรกลาง หรือให้กลไกของสหภาพยุโรปมีอำนาจเหนือรัฐสมาชิก (Supra-national)

ส่วนอาเซียนเป็นการรวมตัวกันเพื่อมุ่งไปสู่การเป็นประชาคมอาเซียนตามแนวทางและหลักการที่ระบุไว้ในกฎบัตรอาเซียน (ASEAN Charter) ประเทศสมาชิกมีความร่วมมือกันในลักษณะความร่วมมือระหว่างประเทศ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน โดยใช้หลักการฉันทามติ (consensus) และจะไม่ก้าวล่วงกิจการภายในซึ่งกันและกัน (non-interference) รวมทั้งไม่มีนโยบายการใช้เงินสกุลเดียวกัน หรือให้มีองค์กรอาเซียนที่มีอำนาจเหนือรัฐสมาชิก

แล้วอาเซียน

มีความร่วมมือทางการเงิน

อะไรบ้าง

ข้อที่ 5

ในขณะที่อาเซียนไม่มีแนวคิดที่จะใช้เงินสกุลเดียวกันเหมือนประเทศที่มีการรวมกลุ่มเป็นสหภาพทางเศรษฐกิจและการเงิน 17 ประเทศ (สถานะปี 2556) สิ่งที่อาเซียนให้ความสำคัญเป็นลำดับต้นในขณะนี้ คือ

การดำเนินการตามแผนงานการจัดตั้ง AEC โดยความร่วมมือทางการเงินของอาเซียนที่สำคัญ ได้แก่

- การพัฒนาตลาดทุนในอาเซียนเพื่อดึงดูดการลงทุนจากต่างชาติ
- การเปิดเสรีทางด้านบริการทางการเงิน
- การเปิดเสรีการเคลื่อนย้ายเงินทุน
- การจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในอาเซียน
- การจัดทำความร่วมมือด้านการประกันภัย ด้านศุลกากร ด้านการป้องกันอาชญากรรมทางการเงิน
- การต่อต้านการฟอกเงิน รวมถึงการจัดตั้งระบบระวังภัยอาเซียน (ASEAN Surveillance Mechanism) ตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2540 เพื่อสอดส่องดูแลการเคลื่อนย้ายเงินทุนในภูมิภาค

นอกจากนี้ อาเซียนยังมีความร่วมมือกับระหว่างประเทศและประเทศคู่เจรจาด้วย ที่สำคัญได้แก่ การประชุมร่วมระหว่างรัฐมนตรีคลังอาเซียนกับจีน ญี่ปุ่นและเกาหลีใต้ ซึ่งมีกิจกรรมความร่วมมือ คือ มาตรการริเริ่มเชียงใหม่ไปสู่การเป็นพหุภาคี (Chiang Mai Initiative Multilateralization : CMIM) และ มาตรการริเริ่มการพัฒนาตลาดพันธบัตรเอเชีย (Asian Bond Markets Initiative : AMBI)

ประชาคมการเมือง และความมั่นคงอาเซียน เกี่ยวข้องกับประชาชน อย่างไร

วัตถุประสงค์หลักของประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน คือ การส่งเสริม รักษาสันติภาพ เสถียรภาพและความมั่นคงในภูมิภาค เพื่อเป็นพื้นฐานความร่วมมือในด้านต่างๆ ที่จะเป็นประโยชน์กับประชาชน

ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนต้องการให้ประเทศสมาชิกมีการพัฒนาความร่วมมือและบรรทัดฐานร่วมกันบนหลักการสำคัญที่ยึดมั่นควบคู่กันไป คือ การไม่แทรกแซงกิจการภายในและการส่งเสริมค่านิยมของประชาคม เช่น การเคารพหลักการสิทธิมนุษยชน ความโปร่งใส การมีประชาธิปไตย ธรรมาภิบาล และหลักการนิติธรรมในอาเซียน โดยมุ่งเน้นประโยชน์ของประชาชนเป็นที่ตั้ง ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนยังต้องการให้ภูมิภาคมีความเป็นเอกภาพ สงบสุข และแข็งแกร่ง พร้อมทั้งมีความรับผิดชอบร่วมกันในการแก้ไขปัญหา ความมั่นคงที่ครอบคลุมมิติต่างๆ เพื่อประโยชน์และความผาสุกของประชาชน โดยเฉพาะการรับมือกับความมั่นคงรูปแบบใหม่ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการบริหารจัดการภัยพิบัติ โรคระบาด การก่อการร้าย ปัญหาโจรสลัด อาชญากรรมข้ามชาติ เช่น การค้ามนุษย์ ยาเสพติด อาชญากรรมคอมพิวเตอร์ และการฟอกเงิน ฯลฯ นอกจากนี้ ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนยังมีเป้าหมายที่จะให้ภูมิภาคมีพลวัต มีปฏิสัมพันธ์กับประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศอื่นๆ ภายนอกภูมิภาค โดยเน้นการสร้างความเป็นหุ้นส่วนที่ใกล้ชิดยิ่งขึ้น เพื่อประโยชน์ของประชาคมและประชาชนอาเซียน

อาเซียนมีบทบาทอย่างไร ในการส่งเสริมความร่วมมือ ด้านการเมืองและความมั่นคง ในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก

อาเซียนมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมความร่วมมือเพื่อธำรงรักษาสันติภาพและความมั่นคงของภูมิภาคตลอดมา โดยเมื่อปี 2519 ได้จัดทำสนธิสัญญามิตรภาพและความร่วมมือในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Treaty of Amity and Cooperation หรือ TAC) ซึ่งเป็นการกำหนดหลักการดำเนินความสัมพันธ์ในภูมิภาค และต่อมาได้เชิญชวนให้ประเทศนอกภูมิภาคเข้าเป็นภาคี TAC ด้วย เพื่อช่วยเสริมสร้างความไว้วางใจในการมีความสัมพันธ์ระหว่างกัน ปัจจุบัน (สถานะเดือนกุมภาพันธ์ 2556) TAC มีภาคี 30 ประเทศ และ 1 กลุ่มประเทศ ได้แก่ อินโดนีเซีย ไทย ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย สิงคโปร์ บรูไนฯ เวียดนาม ลาว กัมพูชา เมียนมาร์ ปาปัวนิวกินี จีน อินเดีย ญี่ปุ่น ปากีสถาน เกาหลีใต้ รัสเซีย มองโกเลีย นิวซีแลนด์ ออสเตรเลีย ฝรั่งเศส ดินมอร์-เลสเต ครีลังกา บังกลาเทศ เกาหลีเหนือ สหรัฐฯ ตุรกี แคนาดา สหภาพยุโรป สหราชอาณาจักรฯ และบราซิล โดยคาดว่าอาร์เวย์จะเข้าเป็นภาคีในปี 2556 เช่นกัน

นอกจากนี้ อาเซียนยังได้ริเริ่มจัดการประชุมอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงในเอเชีย-แปซิฟิก หรือ ASEAN Regional Forum (ARF) ซึ่งประกอบด้วยประเทศสมาชิกอาเซียน ประเทศคู่เจรจา และประเทศอื่นๆ ในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก รวม 26 ประเทศและอีก 1 กลุ่มประเทศ เพื่อเป็นเวทีหารือเพื่อส่งเสริมสันติภาพในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก โดยการสร้างความไว้วางใจ ความร่วมมือและความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศผู้เข้าร่วม

ข้อที่ 8

ASEAN Common Visa คืออะไร ?

ASEAN Common Visa เป็นข้อริเริ่มที่มีวัตถุประสงค์เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ชาวต่างชาติที่ประสงค์จะเดินทางเข้ามาในอาเซียน โดยแทนที่จะต้องขอวีซ่าจากประเทศต่างๆ เป็นรายประเทศ ก็สามารถขอวีซ่าจากประเทศใดประเทศหนึ่งในอาเซียนเพื่อใช้ประกอบการเดินทางภายในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนได้เลย แต่ยังคงต้องผ่านการตรวจการเดินทางเข้า-ออกเมืองตามด่านต่างๆ ขณะนี้ อาเซียนกำลังศึกษาความเป็นไปได้ในการใช้ ASEAN Common Visa โดยจะประเมินผลดีผลเสีย ปัญหาและอุปสรรค ขณะเดียวกัน มีความจำเป็นที่ประเทศสมาชิกอาเซียนทุกประเทศเตรียมความพร้อมให้กับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานตามจุดผ่านแดนต่างๆ ด้วย

อย่างไรก็ตาม ปัจจุบัน ไทยและกัมพูชาได้เริ่มใช้ ACMECS Single Visa ซึ่งนักท่องเที่ยวสามารถยื่นขอเพื่อใช้เดินทางเข้า ประเทศไทยและกัมพูชา ซึ่งถือว่าเป็นจุดเริ่มต้นสู่การออกวีซ่าให้กับ 10 ประเทศในอนาคต

ในส่วนหนึ่ง การใช้ ASEAN Common Visa จะเป็นความท้าทายกับอาเซียนและประเทศไทย โดยเฉพาะการเตรียมการรับมือกับปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติต่างๆ เช่น การลักลอบขนยาเสพติด การค้ามนุษย์ การก่อการร้าย รวมถึงปัญหาโรคระบาด โรคติดต่อ

คนไทยและประเทศไทย

ได้อะไรจากประชาคมอาเซียน

ข้อที่ 9

ผลประโยชน์ด้าน APSC

- สนับสนุนให้ไทยมีความมั่นคงทางด้านการเมือง โดยไทยเป็นส่วนหนึ่งของภูมิภาคที่มีสันติภาพและเสถียรภาพ และมีการแก้ไขข้อพิพาทต่างๆ ด้วยสันติ
- สร้างความไว้วางใจกันในการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิก
- ร่วมกับประเทศสมาชิกอาเซียนอื่นๆ ในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ หรือปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของภูมิภาค
- สนับสนุนการมีทำที่ร่วมกันในเวทีระหว่างประเทศ และเพิ่มอำนาจต่อรองในการเจรจากับประเทศและกลุ่มประเทศต่างๆ โดยเสียงของประเทศสมาชิกอาเซียน 10 ประเทศย่อมมีพลังมากกว่าเสียงของเพียงประเทศเดียว

ผลประโยชน์ด้าน AEC

- AEC จะทำให้เกิดการเพิ่มพูนการค้าสินค้า เมื่อลดภาษีสินค้า ผู้บริโภคจะได้ประโยชน์จากการที่ราคาสินค้านำเข้าถูกลง เพิ่มกำลังซื้อของประชาชน
- AEC ทำให้เกิดตลาดขนาดใหญ่ขึ้นโดยรวม 10 ประเทศ มีประชากรกว่า 600 ล้านคน สินค้าไทยและธุรกิจไทยที่มีความชำนาญ เช่น ท่องเที่ยว โรงแรม ร้านอาหาร สุขภาพ สินค้าเกษตร สินค้ารถยนต์ และอิเล็กทรอนิกส์ จะมีโอกาสมากขึ้น ซึ่งอาเซียนจะเป็นฐานการส่งออกสำคัญไปยังตลาดภายนอก ไม่ว่าจะเป็นตลาดจีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ ฯลฯ ด้วย
- ได้รับประโยชน์จากความร่วมมือในด้านการปรับระเบียบ กฎเกณฑ์ และมาตรฐานต่างๆ ของอาเซียนที่จะเป็นไปในทิศทางเดียวกัน มีการขจัดมาตรการและการกีดกันต่างๆ เพื่ออำนวยความสะดวกทางการค้าและการลงทุนระหว่างกัน
- ส่งเสริมการเคลื่อนย้ายแรงงานมีฝีมือหรือวิชาชีพมากขึ้นในอนาคต ไทยจะได้รับประโยชน์จากสาขาวิชาชีพที่อาเซียนได้ตกลงร่วมกัน ในสาขาวิชาชีพที่ไทยมีความเข้มแข็งและมีศักยภาพ และจะช่วยแก้ไขปัญหาการขาดแคลนแรงงานมีฝีมือต่อไป
- AEC จะเป็นแรงกระตุ้นให้ผู้ประกอบการไทยปรับตัวและเตรียมความพร้อมทั้งสภาพการแข่งขันที่จะเพิ่มมากขึ้น โดยต้องเร่งปรับคุณภาพและมาตรฐานของสินค้า ซึ่งผู้บริโภคจะได้รับประโยชน์โดยตรง

ผลประโยชน์ด้าน ASCC

- ผลักดันให้ไทยเร่งพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างประชาคมอาเซียนอย่างยั่งยืน โดยประชาชนเป็นหัวใจของการสร้างประชาคมอาเซียน
- ได้รับประโยชน์จากความร่วมมือกับประเทศสมาชิกอาเซียนอื่นในการดำเนินงานตามแผนงานจัดตั้ง ASCC โดยเฉพาะการแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อสังคม เช่น โรคระบาดต่างๆ และยาเสพติด การส่งเสริมการคุ้มครองและสวัสดิการสังคม รวมถึงความร่วมมือเพื่อลดผลกระทบที่เกิดจากสิ่งแวดล้อม เช่น ภัยพิบัติ เป็นต้น

อะไรคือ **ความท้าทาย** ของไทย
ในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ความท้าทายของไทยในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ด้านการเมือง

- ในฐานะประเทศสมาชิกอาเซียน ไทยจะต้องปรับการดำเนินการในภาครัฐให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ของการเป็นประชาคม โดยเฉพาะในด้านการมีประชาธิปไตย ธรรมาภิบาล และความโปร่งใส
- ไทยและประเทศสมาชิกอาเซียนอื่นจะต้องมีท่าทีที่ใกล้เคียงหรือร่วมกันมากขึ้นในประเด็นความท้าทายระดับโลกต่างๆ
- ประเทศสมาชิกอาเซียนต้องร่วมมือกันจัดการกับปัญหาความมั่นคงรูปแบบใหม่อย่างใกล้ชิดกันมากขึ้น เช่น อาชญากรรมข้ามชาติ การค้ามนุษย์ การค้าอาวุธ และยาเสพติด เป็นต้น

ด้านเศรษฐกิจ

ในขณะที่ส่วนใหญ่เป็นเรื่องการปรับกฎระเบียบ / กฎหมายภายใน เพื่อให้สอดคล้องกับข้อผูกพันของไทยใน AEC เช่น

ด้านการค้าบริการ ผลการศึกษาพบว่า ไทยยังคงปกป้องภาคบริการอยู่มากและการเปิดเสรีการค้าบริการของไทยยังไม่เกินไปกว่าระดับที่กฎหมายที่มีอยู่ในปัจจุบันอนุญาตให้ทำได้

ด้านการลงทุน ไทยอาจต้องพยายามปรับนโยบายการลงทุนให้สอดคล้องกับความต้องการของภาคเอกชนภายในประเทศและความเหมาะสมกับความต้องการของเศรษฐกิจของประเทศมากขึ้น รวมทั้งควรจัดทำข้อมูลเผยแพร่เป็นภาษาอังกฤษมากขึ้นเพื่อให้เกิดความโปร่งใส ในด้านการพัฒนา SME ควรเสริมสร้างขีดความสามารถของสถาบันการเงินและการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของ SME มากขึ้น ส่วนเรื่องนโยบายการแข่งขัน ผลการศึกษาพบว่าไทยยังขาดแนวทาง / วิธีการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการแข่งขันทางการค้าที่ชัดเจน

ด้านสังคมและวัฒนธรรม

- ไทยจำเป็นต้องเร่งปรับตัวเพื่อรับกับการที่ประชาชนจะมีความใกล้ชิดกันมากขึ้น การแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม การสร้างอัตลักษณ์ (identity) ร่วมกันของอาเซียน ฯลฯ
- สร้างความร่วมมือในการมีความร่วมมือที่ใกล้ชิดขึ้นกับประเทศสมาชิกอาเซียนอื่น เพื่อบริหารจัดการกับปัญหาที่จะกระทบต่อความมั่นคงของมนุษย์ เช่น การจัดการกับภัยพิบัติ การแก้ไขปัญหให้กับผู้ด้อยโอกาสในสังคม และการเชื่อมโยงระบบการศึกษาระหว่างกัน
- และที่สำคัญมาก คือ การสร้างความตระหนักรู้เรื่องอาเซียน เพื่อรองรับการเป็นประชาคมอาเซียน

ไทย มีสำนักเลขาธิการอาเซียนแห่งชาติหรือไม่ และอยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานใด

การเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ถือเป็นวาระแห่งชาติและทุกหน่วยงานต้องร่วมมือกันทำงานอย่างมีบูรณาการ เพื่อนำประเทศไทยไปสู่การเป็นประชาคมอาเซียนในปี 2558 อย่างมีความพร้อมและสมบูรณ์ “กรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ” ดำเนินงานเป็นสำนักเลขาธิการอาเซียนแห่งชาติ มีหน้าที่เป็นผู้ประสานงานกลางแห่งชาติ เป็นผู้ประสานงานระดับชาติเกี่ยวกับการดำเนินงานตามข้อมติหรือข้อตัดสินใจต่างๆ ของอาเซียน เป็นผู้สนับสนุนการเตรียมการระดับชาติของการประชุมอาเซียน โดยผ่านคณะกรรมการอาเซียนแห่งชาติ รวมทั้งช่วยส่งเสริมอัตลักษณ์และความตระหนักรู้เกี่ยวกับอาเซียนและการพัฒนาไปสู่การเป็นประชาคมอาเซียน

ส่วนสำนักเลขาธิการอาเซียน (ASEAN Secretariat) เป็นองค์กรระหว่างประเทศ ที่ทำหน้าที่สนับสนุนงานความร่วมมือของอาเซียนตั้งอยู่ที่กรุงจาการ์ตา ประเทศอินโดนีเซีย

ข้อที่ 12

เลขาธิการอาเซียนคือใคร
มีหน้าที่อะไร
และมีวิธีการคัดเลือก
หรือสมัครอย่างไร

เลขาธิการอาเซียน (Secretary-General) เป็นหัวหน้าสำนักเลขาธิการอาเซียน (ASEAN Secretariat) ซึ่งตั้งอยู่ที่กรุงจาการ์ตา ประเทศอินโดนีเซีย มีหน้าที่กำกับดูแลงานของอาเซียนในภาพรวม อำนวยความสะดวก ดูแลความคืบหน้าในการดำเนินงานตามความตกลงและข้อตัดสินใจของอาเซียน เสนอรายงานประจำปีเกี่ยวกับงานและข้อคิดเห็นของอาเซียน เข้าร่วมการประชุมกับประเทศคู่เจรจาตามแนวนโยบายที่ได้รับการเห็นชอบ และตามอำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายและเป็นผู้แทน (representative) ของอาเซียนในเวทีระหว่างประเทศ

เลขาธิการอาเซียนได้รับการแต่งตั้งจากที่ประชุมสุดยอดอาเซียน (ASEAN Summit) จากการเสนอชื่อของประเทศที่มีสิทธิในการเสนอชื่อผู้สมัครใช้หลักการเวียนตามตัวอักษร ภาษาอังกฤษของประเทศสมาชิก เลขาธิการอาเซียนจะดำรงตำแหน่งได้เพียง 1 สมัยและไม่สามารถต่ออายุได้ (non-renewable term) มีระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง 5 ปี ทั้งนี้ ในช่วงปี 2556-2560 (ค.ศ. 2013-2017) นาย เล เลื่อง มินห์ (Le Luong Minh) จากเวียดนามดำรงตำแหน่งเลขาธิการอาเซียน ต่อจาก ดร. สุรินทร์ พิศสุวรรณ ของไทย ซึ่งดำรงตำแหน่งในช่วงปี 2551-2555 (ค.ศ. 2008-2012)

ดร. สุรินทร์ พิศสุวรรณ

นาย เล เลื่อง มินห์

คณะกรรมการอาเซียนแห่งชาติ คืออะไร มีอำนาจหน้าที่ใด

ข้อที่ 13

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2553 เห็นชอบให้จัดตั้ง คณะกรรมการอาเซียนแห่งชาติ โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ เป็นประธานและมีปลัดกระทรวงหรือผู้แทนจากทุกกระทรวง ผู้แทนระดับสูงจาก หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และผู้แทนภาคเอกชน 3 สถาบันร่วมเป็นกรรมการ โดยมีอธิบดีกรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ เป็นเลขาธิการ

คณะกรรมการอาเซียนแห่งชาติเป็นกลไกสำหรับการตัดสินใจร่วมกันของ หน่วยงานไทยในด้านนโยบาย เป็นการประสานงานระดับสูงเพื่อเสริมสร้าง ความร่วมมืออาเซียนให้เป็นไปอย่างมีเอกภาพและมีประสิทธิภาพ มีอำนาจหน้าที่ ในการกำหนดหรือเสนอแนะนโยบาย แนวทาง และท่าทีของไทยในการเข้าร่วม กรอบความร่วมมืออาเซียน ประสานนโยบายและท่าทีสำหรับการดำเนินการต่างๆ และเตรียมความพร้อมให้หน่วยงานเร่งรัดกระบวนการสร้างประชาคมอาเซียน ซึ่งอาเซียนมีเป้าหมายในปี 2558

เหตุใดประเทศไทย
ต้องให้ความสำคัญกับการรวมตัว
ทางเศรษฐกิจของอาเซียน

ข้อที่ 14

“ไทยเล็งเห็นความสำคัญของการรวมตัว
ทางเศรษฐกิจของประเทศในภูมิภาคมาตั้งแต่แรก
เพื่อเสริมสร้างอำนาจต่อรอง
และเพิ่มขีดความสามารถทางเศรษฐกิจ”

โดยในปี 2535 อดีตนายกรัฐมนตรี อานันท์ ปันยารชุน ได้เสนอ
ให้อาเซียนร่วมมือกันในการเปิดเสรีการค้าอาเซียน (ASEAN Free Trade
Area : AFTA) เพื่อส่งเสริมปริมาณการค้าในภูมิภาค ลดต้นทุนในการผลิตและ
ดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศ

การรวมตัวทางเศรษฐกิจในอาเซียนมีความสำคัญกับประเทศไทยมากขึ้น
โดยตั้งแต่ปี 2545 อาเซียนกลายเป็นตลาดส่งออกใหญ่ที่สุดของไทย
(ปี 2556 ประมาณร้อยละ 26) และไทยได้เปรียบดุลการค้าตลอด การที่เข้าสู่
AEC จะกลายเป็นตลาดที่มีประชากรกว่า 600 ล้านคน และการขยายการรวมตัว
ของอาเซียนกับประเทศนอกภูมิภาค โดยเฉพาะจีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ ออสเตรเลีย
นิวซีแลนด์ และอินเดีย ซึ่งจะทำให้เกิดตลาดที่มีประชากรรวมกว่า 3 พันล้านคน
หรือประมาณร้อยละ 50 ของประชากรโลกทั้งหมด นอกจากนี้ ไทยตั้งอยู่
ในตำแหน่งยุทธศาสตร์สำคัญเชื่อมโยงกับประเทศต่างๆ ในอาเซียนที่เอื้อให้ไทย
เป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจและการค้าในภูมิภาคอันจะก่อให้เกิดประโยชน์
โดยรวมกับคนไทยในส่วนต่างๆ ของประเทศ

ข้อที่ 15

ในการเดินทาง ไปท่องเที่ยวในกลุ่มประเทศ สมาชิกอาเซียน

ผู้ถือหนังสือเดินทางไทยต้องขอรับการตรวจลงตรา
หรือที่เรียกว่า วีซ่า (Visa) หรือไม่ อย่างไรบ้าง

• ปัจจุบัน ผู้ถือหนังสือเดินทางไทยสามารถเดินทางไปท่องเที่ยว
ในทุกประเทศสมาชิกอาเซียนได้โดยไม่ต้องขอวีซ่า **ยกเว้นเมียนมาร์** โดยสามารถ
พำนักอยู่ในประเทศนั้นๆ ได้ ไม่เกินระยะเวลาที่กำหนดไว้ คือ

14 วัน สำหรับการเดินทางไปบรูไนฯ และกัมพูชา

21 วัน สำหรับการเดินทางไปฟิลิปปินส์

30 วัน สำหรับการเดินทางไปอินโดนีเซีย ลาว มาเลเซีย สิงคโปร์
และเวียดนาม

• สำหรับการเดินทางไปท่องเที่ยวในเมียนมาร์นั้น ผู้ถือหนังสือเดินทาง
ไทยต้องติดต่อสถานเอกอัครราชทูตเมียนมาร์ประจำประเทศไทยเพื่อยื่นคำร้อง
ขอวีซ่า โดยจะต้องมีหนังสือเดินทางที่มีอายุมากกว่า 6 เดือน ก่อนการเดินทาง
และเตรียมเอกสารประกอบการยื่นคำร้องตามที่สถานเอกอัครราชทูตเมียนมาร์
กำหนด

ข้อที่ 16

นอกเหนือจากหนังสือเดินทาง
หรือพาสปอร์ต (Passport) แล้ว
ยังมีเอกสารผ่านแดนชนิดอื่นอีกหรือไม่
และคนไทยจะใช้เอกสารผ่านแดนดังกล่าว
ในโอกาสใด

- รัฐบาลไทยจัดทำความตกลงว่าด้วยการสัญจรข้ามแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน (เมียนมาร์ ลาว กัมพูชา และมาเลเซีย) โดยมีเอกสารผ่านแดนชนิดอื่นๆ ที่ได้จัดทำขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่การสัญจรไปมาระหว่างคนไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน ได้แก่

(1) บัตรผ่านแดน (Border Pass) ออกให้สำหรับผู้ที่มิถินำเนาถาวรอยู่ในพื้นที่ชายแดน มีอายุ ใช้งาน 1-2 ปี (แล้วแต่ประเทศ) ใช้ได้หลายครั้ง โดยสามารถติดต่อยื่นคำร้องขอทำบัตรผ่านแดนได้ที่ว่าการจังหวัด หรือที่ว่าการอำเภอในพื้นที่ชายแดน โดยมีค่าธรรมเนียม 200 บาท

(2) บัตรผ่านแดนชั่วคราว (Temporary Border Pass) ออกให้สำหรับผู้ที่อาศัยอยู่นอกเขตพื้นที่ชายแดน เฉพาะการเดินทางไทย-เมียนมาร์ และไทย-ลาว ใช้ได้เพียงครั้งเดียว ออกโดยสำนักงานของรัฐ ณ บริเวณจุดผ่านแดน โดยมีค่าธรรมเนียมครั้งละ 30 บาท

- เงื่อนไขในการใช้บัตรผ่านแดนและบัตรผ่านแดนชั่วคราว เช่น ห่วงเวลาในการพำนักในต่างประเทศ และพื้นที่ ที่สามารถเดินทางเข้าไปได้ จะเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในความตกลงระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้านนั้นๆ

ในปัจจุบันแม้ว่าจะมีการยกเลิกภาษีนำเข้าสินค้าระหว่างกันแล้วในอาเซียน ในสินค้าหลายรายการ แต่อาเซียนยังต้องคำนึงถึงการอำนวยความสะดวก ในการขนส่งสินค้าข้ามแดนระหว่างกัน เพื่อให้การเปิดเสรีการค้ามีความสมบูรณ์ มากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ อาเซียนมีมาตรการต่างๆ เพื่อลดขั้นตอนทางด้านศุลกากร เพื่ออำนวยความสะดวกในการขนส่งสินค้าระหว่างกัน โดยมีการจัดทำเป็น ลักษณะโครงการนำร่อง เช่น

(1) โครงการนำร่องเพื่อจัดตั้งระบบศุลกากรอิเล็กทรอนิกส์ ณ จุดเดียว ของอาเซียน (ASEAN Single Window : ASW) โดยเชื่อมโยงระบบข้อมูล แบบบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้มีการยื่น เอกสารเพียงครั้งเดียว และสามารถตัดสินใจในการตรวจสอบปล่อยได้ในคราวเดียว

(2) โครงการนำร่องระบบการรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าด้วยตนเอง (Self-Certification) ซึ่งจะช่วยปรับลดระยะเวลาการรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า โดยให้ธุรกิจที่ได้รับอนุญาต สามารถรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าด้วยตนเอง แทนหน่วยงานภาครัฐ

(3) การใช้ใบขนสินค้าอาเซียน (ASEAN Customs Declaration Document : ACDD) ที่มีรูปแบบเดียวกัน เพื่อให้ประเทศสมาชิกใช้ในการผ่านพิธีการศุลกากรสำหรับการนำเข้า / ส่งออก และใช้ผ่านแดนภายในอาเซียน ซึ่งขณะนี้ กรมศุลกากรอยู่ในระหว่างการพัฒนาข้อมูลใบขนสินค้าอาเซียน ให้สอดคล้องควบคู่ไปกับการจัดหาระบบ ASEAN Single Window

อาเซียนยังได้ร่วมกันจัดทำความตกลงอาเซียนด้านศุลกากร (ASEAN Agreement on Customs) ซึ่งทุกประเทศได้ลงนามร่วมกันแล้วเมื่อเดือนมีนาคม 2555 ที่กรุงพนมเปญ ประเทศกัมพูชา และอยู่ระหว่างรอให้ประเทศสมาชิกให้สัตยาบันเพื่อให้มีผลบังคับใช้ต่อไป

ในส่วนของการดำเนินการในประเทศ ศุลกากรไทยได้เริ่มนำแนวคิดของ Single Window มาประยุกต์ใช้สำหรับการนำเข้า การส่งออกมาตั้งแต่ปี 2541 โดยระบบดังกล่าว เป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาระบบ National Single Window (NSW) ของประเทศไทย ที่มีการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างกรมศุลกากรและผู้นำเข้า ผู้ส่งออก ตัวแทนออกของ ตัวแทนผู้รับขนส่งสินค้า บริษัทเรือ สายการบิน และธนาคารต่างๆ และต่อมาพัฒนาเป็นระบบศุลกากรไร้เอกสาร (e-Customs) ให้บริการทั่วประเทศ ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2551 ซึ่งเป็นความสำเร็จส่วนหนึ่งของการพัฒนาระบบ NSW ของประเทศ และส่งผลให้การจัดอันดับของธนาคารโลกเกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกทางด้านการค้าระหว่างประเทศของไทยดีขึ้นตามลำดับ

การรวมตัว เป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) จะทำให้มีการค้าขายภายในอาเซียนกันเองอย่างเดียว ใช่หรือไม่

“ไม่ใช่” AEC ยังมีเป้าหมายที่จะรวมตัวเข้ากับเศรษฐกิจโลกด้วย โดยอาเซียนมีการจัดทำเขตการค้าเสรี (FTA) กับประเทศคู่เจรจาต่างๆ ได้แก่ จีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ อินเดีย ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ นอกจากนี้ ผู้นำประเทศสมาชิกอาเซียน 10 ประเทศและ 6 ประเทศพันธมิตรที่มีการจัดทำเขตการค้าเสรีกับอาเซียนอยู่แล้ว (จีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ อินเดีย ออสเตรเลียและนิวซีแลนด์) ได้ประกาศเริ่มการเจรจาการเป็นหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจแบบรอบด้านในระดับภูมิภาค (Regional Comprehensive Economic Partnership : RCEP) ในช่วงต้นปี 2556 โดยให้แล้วเสร็จภายในปี 2558 ซึ่งการจัดทำ RCEP จะสนับสนุนให้ FTA ระหว่างอาเซียนกับประเทศคู่เจรจาเป็นรายประเทศมีมาตรฐานเดียวกันมากขึ้น

การที่อาเซียนมี FTA กับประเทศคู่เจรจาต่างๆ จะทำให้อาเซียนสามารถขยายการส่งออกและโอกาสทางการค้า และเพิ่มพูนขีดความสามารถของผู้ประกอบการในแต่ละประเทศสมาชิก รวมทั้งยังจะเพิ่มอำนาจการต่อรองของอาเซียนในเวทีการค้าโลกจากการรวมกลุ่มที่เข้มแข็งและชัดเจน อันจะส่งผลดีต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของสมาชิกอาเซียนและจะทำให้เกิดการจ้างงาน และยกระดับชีวิตความเป็นอยู่ของพลเมืองต่อไป

ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนได้ตกลงกันที่จะลด / เลิกข้อจำกัดต่อต้านการค้าบริการภายในปี 2553 ใน 4 สาขาบริการสำคัญ ได้แก่ e-ASEAN (บริการที่เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และโทรคมนาคม) การขนส่งทางอากาศ สุขภาพ และการท่องเที่ยว โดยเป็นการเปิดให้ทุนอาเซียนเข้ามาจัดตั้งธุรกิจได้มากขึ้นถึงร้อยละ 70 และในปี 2556 เพิ่มสาขาโลจิสติกส์ สำหรับสาขาบริการอื่นๆ ที่เหลือ เช่น การบริการด้านวิชาชีพ ก่อสร้าง การศึกษา และสิ่งแวดล้อม จะมีความยืดหยุ่นการเปิดเสรีได้ภายในปี 2558

ข้อที่ 20

ช่วยอธิบายด้วยว่า
รูปแบบของการเปิดเสรีการค้าบริการ
ของอาเซียนเป็นอย่างไร

การเจรจาการเปิดเสรีการค้าบริการมี 4 รูปแบบ ดังนี้

รูปแบบที่ 1 : การบริการข้ามพรมแดน เป็นการให้บริการจากพรมแดนของประเทศผู้ให้บริการไปยังพรมแดนของประเทศที่เป็นลูกค้า โดยผู้ให้บริการ (ผู้ส่งออก) ยังคงอยู่ในประเทศตน เช่น การให้บริการโทรศัพท์ทางไกลจากสปป.ลาว มาประเทศไทยโดยบริษัทผู้ให้บริการตั้งอยู่ที่ประเทศไทย การจ่ายเงินออนไลน์ และจ่ายเงินค่าธรรมเนียมโอนเงินข้ามประเทศ

รูปแบบที่ 2 : การบริโภคในต่างประเทศ เป็นการให้บริการที่เกิดขึ้นในพรมแดนของประเทศผู้ให้บริการ โดยผู้เป็นลูกค้าเดินทางจากประเทศตนเข้ามาขอรับบริการในประเทศผู้ให้บริการ เช่น ผู้ป่วยชาวบรูไนฯ เดินทางมารับการผ่าตัดจากโรงพยาบาลที่อยู่ในประเทศไทย

รูปแบบที่ 3 : การจัดตั้งธุรกิจเพื่อให้บริการ เป็นการที่ผู้ให้บริการเข้าไปลงทุนหรือร่วมลงทุนจัดตั้งธุรกิจ (นิติบุคคล) เพื่อให้บริการในประเทศลูกค้าหรือเป็นการเปิดสาขาธุรกิจในต่างประเทศ

รูปแบบที่ 4 : การให้บริการโดยบุคคลธรรมดา (Presence of Natural Persons) เป็นลักษณะของการที่บุคคลธรรมดาเดินทางเข้าไปทำงานประกอบวิชาชีพในสาขาบริการด้านต่างๆ ในประเทศลูกค้า หรือการย้ายจากบริษัทแม่ไปทำงานในสำนักงานของบริษัทเดิมในต่างประเทศ

(ที่มา : เอกสารเผยแพร่ กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์)

AEC

ข้อที่ 21

เมื่อรวมตัวเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนแล้ว
จะทำให้มีการเคลื่อนย้ายแรงงาน
ได้อย่างอิสระเสรีจริงหรือไม่ ?

42

58คำตอบ
สู่ประชาชนไทย 2558

“ไม่จริง”

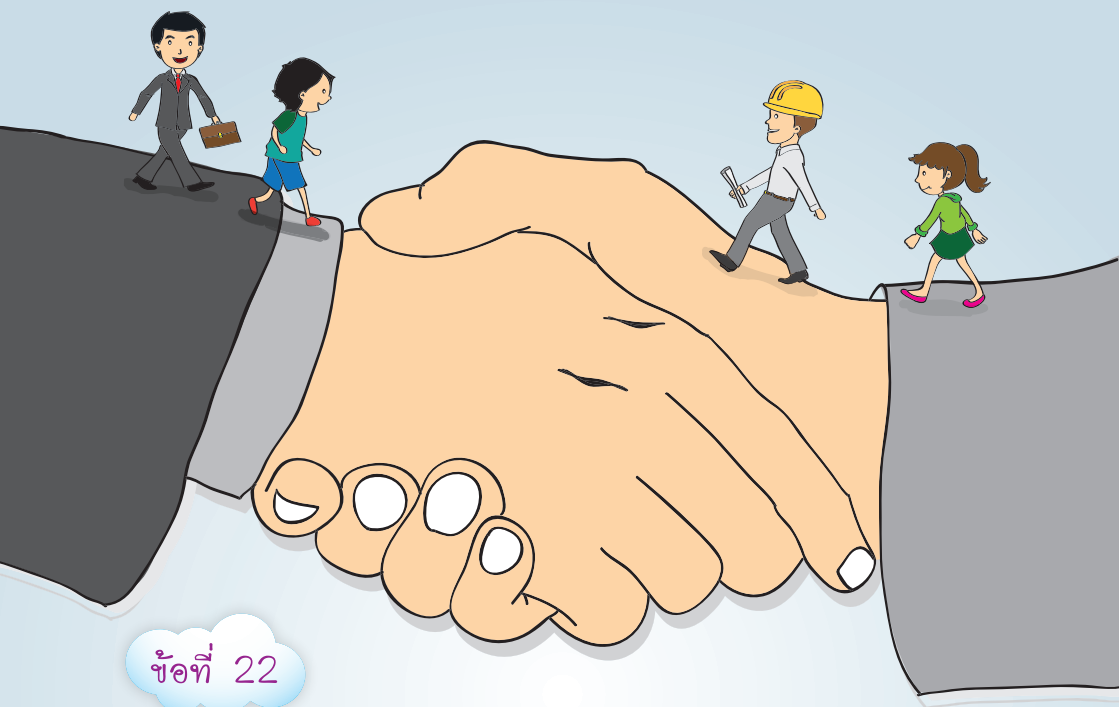
เนื่องจากในกรอบอาเซียนจะมีการเจรจาการเคลื่อนย้ายแรงงานประเภทวิชาชีพ (แพทย์ ทันตแพทย์ พยาบาล วิศวกร สถาปนิก บัญชี นักสำรวจและ การท่องเที่ยว) และบุคลากรระดับสูง (เช่น ผู้บริหาร ผู้ชำนาญการหรือผู้เชี่ยวชาญ) ในลักษณะชั่วคราวที่เกี่ยวข้องกับภาคบริการและการลงทุนเท่านั้น

ไม่ใช่ การให้คนงานต่างด้าวเข้ามาหางานทำขอสัญชาติหรือถิ่นที่อยู่และ

ไม่ใช่ การอพยพแรงงานแบบถาวรในกิจการที่ต้องใช้แรงงานจำนวนมาก เช่น การเกษตร หรือประมง ทั้งนี้ การเคลื่อนย้ายแรงงานประเภทวิชาชีพและบุคลากรระดับสูงดังกล่าว เป็นเพียงการยอมรับร่วมในคุณสมบัติของแต่ละวิชาชีพ (Mutual Recognition Agreement : MRA) ไม่ได้เป็นการอนุญาตให้เข้ามาทำงานได้เลย ยังคงต้องเป็นไปตามกฎระเบียบภายในของแต่ละสาขาวิชาชีพและแต่ละประเทศ และไม่ห้ามหากประเทศใดจะมีการกำหนดมาตรการที่จำเป็นสำหรับ กำกับดูแลการเข้าเมืองของบุคคลเหล่านี้

กลุ่มวิชาชีพของไทยที่อาเซียนได้มีการจัดทำข้อตกลงร่วมจะมีโอกาสมากขึ้นในการเข้าไปทำงานในประเทศสมาชิกอาเซียนอื่นที่ขาดแคลนแรงงานประเภทนั้น เช่น บรูไนฯ ขาดแรงงานวิชาชีพประเภท แพทย์ พยาบาล นักบัญชี และ IT อินโดนีเซียขาดแรงงานวิชาชีพประเภท แพทย์ ทันตแพทย์ และนักบัญชี ส่วนกัมพูชาขาดแรงงานวิชาชีพประเภท วิศวกร ช่างสำรวจ และ IT เป็นต้น

ข้อที่ 22

อะไรคือข้อผูกพันของประเทศไทย
ในความตกลงอาเซียนว่าด้วย
การเคลื่อนย้ายบุคคลธรรมดา
(ASEAN Agreement on Movement
of Natural Persons : MNP)

**“MNP มีวัตถุประสงค์เพื่ออำนวยความสะดวก
การเคลื่อนย้ายบุคลากร ที่ประสงค์จะให้บริการในประเทศสมาชิก
ในสาขาเกี่ยวกับการค้าสินค้า การค้าบริการและการลงทุน
โดยเกี่ยวข้องกับการเข้าเมืองชั่วคราว การพำนักร ชั่วคราว และ
การอนุญาตทำงานของบุคคลธรรมดา”**

ข้อผูกพันของไทยจะอนุญาตให้มีการเคลื่อนย้ายบุคลากร 2 ประเภท
เท่านั้น ได้แก่

(1) **ผู้เยี่ยมเยือนทางธุรกิจ (Business Visitor : BV)** ได้แก่ บุคคล
ธรรมดา ที่จะเข้ามาพำนักรในประเทศไทยด้วยวัตถุประสงค์ด้านประชุมหรือติดต่อ
ทางธุรกิจ เข้าร่วมสัญญาซื้อหรือขายบริการ เยี่ยมเยือนธุรกิจที่จัดตั้ง และจัดตั้ง
ธุรกิจในประเทศไทย หรือกิจกรรมอื่นๆ ที่คล้ายคลึงกัน โดยการพำนักรดังกล่าว
จะอนุญาตในขั้นต้นไม่เกิน 90 วัน และอาจขยายระยะเวลาได้รวมไม่เกิน 1 ปี

(2) **ผู้โอนย้ายภายในบริษัท (Intra-Corporate Transferee : ICT)** ได้แก่
ผู้โอนย้ายระหว่างบริษัทในเครือในระดับผู้บริหาร ผู้จัดการ หรือผู้เชี่ยวชาญ
โดยบุคคลนั้นต้องได้รับการจ้างโดยบริษัทดังกล่าวนอกประเทศไทยมาเป็นเวลา
ไม่น้อยกว่า 1 ปีก่อนเคลื่อนย้ายเข้ามาในประเทศไทย และต้องผ่านเงื่อนไข
ความจำเป็นด้านการจัดการของกรมการจัดหางาน โดยการพำนักรดังกล่าว
จะอนุญาตไม่เกิน 1 ปี และอาจขยายระยะเวลาได้อีก 3 ครั้ง ครั้งละไม่เกิน 1 ปี

• บุคลากรดังกล่าวจะมีการเคลื่อนย้ายได้ใน 25 สาขา ได้แก่ วิศวกรรม
วิจัยตลาดและสำรวจความเห็น เกี่ยวเนื่องกับเหมืองแร่ โทรคมนาคม การเงิน
คอมพิวเตอร์ บริหารจัดการ ที่ปรึกษา ผลิตภัณฑ์และโทรทัศน์ สุขภาพ
วิจัยและพัฒนา เกี่ยวเนื่องกับการเกษตร ซ่อมอุปกรณ์ทางการแพทย์ ก่อสร้าง
โรงแรม ให้เช่า เกี่ยวเนื่องกับประมง การแปล การศึกษา กีฬา โฆษณา
เกี่ยวเนื่องกับป่าไม้ จัดประชุม สิ่งแวดล้อม และการขนส่ง

(ที่มา : กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์)

ข้อที่ 23

ค่าจ้างแรงงาน 300 บาท

มีผลเช่นไรกับการเคลื่อนย้ายแรงงานในอาเซียน

ค่าจ้างแรงงาน 300 บาทเป็นค่าจ้างขั้นต่ำสำหรับแรงงานที่จัดอยู่ในกลุ่มแรงงานไร้ฝีมือซึ่งอาจเป็นปัจจัยหลักที่ทำให้แรงงานไร้ฝีมือในอาเซียนเข้ามาทำงานในประเทศไทยมากขึ้น ทดแทนการขาดแคลนแรงงานไร้ฝีมือของไทย แต่การเปิดเสรีด้านการเคลื่อนย้ายวิชาชีพในกรอบอาเซียนไม่ได้รวมถึงแรงงานไร้ฝีมือซึ่งโดยข้อเท็จจริงแล้ว การเคลื่อนย้ายแรงงานมีผลมาจากอุปสงค์และอุปทานของการจ้างงานในแต่ละประเทศที่มีความแตกต่างกัน และเหตุผลด้านอื่นๆ ประกอบ เช่น คุณภาพชีวิต ภาษา และวัฒนธรรมที่ใกล้เคียงกัน

การเจรจาเปิดเสรีด้านการเคลื่อนย้ายวิชาชีพในกรอบอาเซียนจึงเป็นเพียงการลดอุปสรรคให้กับกลุ่มบุคลากรและวิชาชีพชั้นสูงที่มีศักยภาพและมีคุณสมบัติครบถ้วนที่จะสามารถเคลื่อนย้ายไปทำงานในประเทศสมาชิกอาเซียนอื่นๆ เท่านั้น

เมื่อเป็นประชาคมอาเซียนแล้ว การส่งออกสินค้าเกษตรของไทย ในอาเซียนภาษีเป็นศูนย์จริงหรือไม่

• ภายใต้ความตกลงการค้าสินค้าอาเซียน (ASEAN Trade in Goods Agreement : ATIGA) กำหนดให้ประเทศสมาชิกอาเซียน 6 ประเทศเดิม ได้แก่ ไทย อินโดนีเซีย มาเลเซีย สิงคโปร์ บรูไนฯ และฟิลิปปินส์ ต้องยกเลิกภาษีนำเข้าสินค้าทุกรายการภายในปี 2553 และให้ประเทศสมาชิกใหม่ (เมียนมาร์ ลาว กัมพูชา และเวียดนาม) ลดภาษีภายในปี 2558 ซึ่งรวมทั้งสินค้าอุตสาหกรรมและสินค้าทางการเกษตร แต่มีข้อยกเว้น ให้แต่ละประเทศสามารถกำหนดรายการสินค้าอ่อนไหวที่คงภาษีนำเข้าได้ไม่เกินร้อยละ 5 ในส่วนของไทยได้กำหนดให้ เมล็ดกาแฟ มันฝรั่ง เนื้อมะพร้าวแห้ง และไม้ตัดดอก อยู่ในรายการสินค้าอ่อนไหว

สินค้าอ่อนไหว (Sensitive List)

บรูไนฯ (2 รายการ)	กาแฟ / ชา
กัมพูชา (6 รายการ)	สัตว์ปีกมีชีวิต / เนื้อสัตว์ปีก / เนื้อปลา / กุ้งแช่แข็งและ ดอกไม้ตัดดอกบางชนิด / พืชผัก / ผลไม้
ลาว (16 รายการ)	สัตว์มีชีวิตและสัตว์เลี้ยงสำหรับใช้งานและทำพันธุ์ / สัตว์ปีกเลี้ยงมีชีวิต / เนื้อส่วนอื่นที่บริโภคได้ของโค กระบือ สุกร / เนื้อส่วนอื่นที่บริโภคได้ของสัตว์ปีก / ปลามีชีวิต / ไข่สัตว์ปีกทั้งเปลือก / เครื่องในสัตว์ / พืชผักสด / พืชผักแช่เย็นแช่แข็ง / มันสำปะหลัง มันเทศ มันอื่นๆ / ลูกนัต สดหรือแห้ง และผสมผลไม้แห้ง / ผลไม้ / ข้าว / อ้อย / เมล็ดพืช / บุหรี่
มาเลเซีย (13 รายการ)	สุกรมีชีวิต / สัตว์ปีกมีชีวิต / เนื้อสุกร / เนื้อไก่แช่เย็นแช่แข็ง ไม่ได้ตัดเป็นชิ้น / นมและครีมมีไขมันเกินร้อยละ 6 / ไข่ไก่ ไข่เป็ด / ดันยางติดตา / กะหล่ำ / ผลไม้ / กาแฟไม่ได้คั่ว ไม่ได้สกัดคาเฟอีนออก / เมล็ดยาง / ไข่ หวาย พืชใช้ถักสาน / ยาสูบ ชิการ์ บุหรี่
เมียนมาร์ (7 รายการ)	ถั่วลิสงเตา ถั่วป็น / กาแฟยังไม่ได้คั่ว / ชาเขียว / ข้าว / น้ำตาลดิบ / รังไหม ไหมดิบ เศษไหม / ฝ้าย เศษฝ้าย
ฟิลิปปินส์ (7 รายการ)	สุกรมีชีวิต / สัตว์ปีกเลี้ยงมีชีวิต / เนื้อสุกร / เนื้อสัตว์ปีก และเครื่องใน / มันสำปะหลัง มันเทศ / ข้าวโพด ข้าวชอร์กัม / น้ำตาล
เวียดนาม (9 รายการ)	สัตว์ปีกเลี้ยงมีชีวิต / เนื้อและเครื่องในไก่ ไก่วง เป็ด / เนื้อและส่วนอื่นที่บริโภคได้ของกบ กระต่าย / ไข่ / พืช กุหลาบ ต้นโรโดเดนดรอน ต้นชวนชม / ส้ม มะนาว เกรปฟรุต / ข้าว / ไข่กรอก / น้ำตาลจากอ้อยหรือหัวบีท
ไทย (4 รายการ)	ไม้ตัดดอก / มันฝรั่ง / กาแฟ / เนื้อมะพร้าว

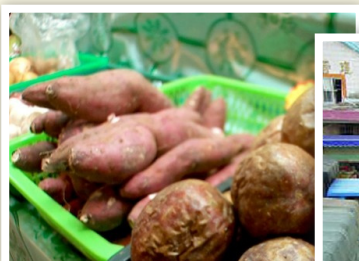
(สถานะ : ภูมิภาพันธ์ 2556)

สินค้าอ่อนไหวสูง (High Sensitive List)

ประเทศ	สินค้า	อัตราภาษี
อินโดนีเซีย	ข้าว	ลดจาก 30% เป็น 25% ในปี 2015 (2558)
	น้ำตาล	ลดจาก 30-40% เป็น 5-10% ในปี 2015 (2558)
มาเลเซีย	ข้าว	ลดจาก 40% เป็น 20% ตั้งแต่ปี 2010 (2553)
ฟิลิปปินส์	ข้าว	อยู่ระหว่างเจรจากับไทย (ปัจจุบัน 40% โคเวตนาเข้า 367,000 ตัน จะเหลือ 35% ในปี 2015 (2558))

(สถานะ : กุมภาพันธ์ 2556)

ข้อที่ 25

สินค้าไทย

ที่จะสามารถส่งออกไปในตลาดอาเซียนมากขึ้น
และที่อาจต้องปรับตัวหลังการเปิดเสรี
การค้าอาเซียนมีอะไรบ้าง

ตลาดส่งออก	สินค้าที่ไทยได้เปรียบ	สินค้าที่ไทยต้องปรับตัว
สปป. ลาว	• ผลิตภัณฑ์แป้งมันสำปะหลัง • เครื่องดื่ม • เครื่องโทรสาร • โทรศัพท์อุปกรณ์และส่วนประกอบคอมพิวเตอร์	• ผ้าผืน • หนังและผลิตภัณฑ์หนังพอกและหนังอัด • เครื่องรับวิทยุโทรทัศน์และส่วนประกอบตู้เย็นตู้แช่แข็ง
กัมพูชา	• ผลิตภัณฑ์ยาง • อาหารสัตว์เลี้ยง • เฟอร์นิเจอร์ • ชิ้นส่วนตู้เย็นตู้แช่แข็งและส่วนประกอบ • ผลิตภัณฑ์พลาสติก • เคมีภัณฑ์	• ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง • ข้าว • ข้าวโพด • ด้ายและเส้นใยประดิษฐ์ • ผ้าผืน
ฟิลิปปินส์	• ข้าวโพด • อาหารสัตว์เลี้ยง • เส้นใยประดิษฐ์ • ตู้เย็นตู้แช่แข็งและส่วนประกอบ • ปูนซีเมนต์	• ยางพารา • ด้ายและเส้นใยประดิษฐ์ • ผ้าผืน • เหล็ก • เหล็กกล้า • ผลิตภัณฑ์มะพร้าว
เวียดนาม	• ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง • น้ำตาลทราย • ข้าวโพด • ผลิตภัณฑ์ยาง • ผลไม้ • เฟอร์นิเจอร์ และชิ้นส่วนเครื่องปรับอากาศ • ตู้เย็น ตู้แช่แข็งและส่วนประกอบ • รถยนต์ • รถจักรยานยนต์ • ปูนซีเมนต์	• ยางพารา • อาหารสัตว์เลี้ยง • เมล็ดกาแฟ • ข้าว • เครื่องจักรกล • เฟอร์นิเจอร์ • ผลิตภัณฑ์พลาสติก • สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม
สิงคโปร์	• เครื่องดื่ม	-
บรูไน	• ผลิตภัณฑ์ยาง	-
มาเลเซีย	• เสื้อผ้าสำเร็จรูป • เฟอร์นิเจอร์และชิ้นส่วนเครื่องปรับอากาศ • รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ • สินค้าเกษตรแปรรูป	• ข้าวโพด • อาหารสัตว์เลี้ยง • ผ้าผืน • หนังและผลิตภัณฑ์หนังพอกและหนังอัด • วงจรพิมพ์ • น้ำมันปาล์ม • เครื่องจักรกล • สินค้าอิเล็กทรอนิกส์/เครื่องใช้ไฟฟ้า
อินโดนีเซีย	• ข้าวโพด • ผลิตภัณฑ์ยาง • ผลไม้สด แช่เย็นและแช่แข็ง • เฟอร์นิเจอร์และชิ้นส่วนเครื่องปรับอากาศ • เครื่องสำอางและสบู่ • รถยนต์ • อุปกรณ์และส่วนประกอบ • สินค้าเกษตรแปรรูป	• ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง • ผ้าผืน • เม็ดพลาสติก • ผลิตภัณฑ์พลาสติก • ชา • น้ำมันปาล์ม • เหล็กโลหะ • ผลิตภัณฑ์สิ่งทอ

(ที่มา : ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย)

ข้อที่ 26

ภาคการเกษตรไทย

จะได้ประโยชน์
จากการเข้าสู่
ประชาคมอาเซียน
อย่างไร?

- ตลาดส่งออกเปิดกว้างมากขึ้นจากการที่อาเซียนมีประชากรรวมกันกว่า 600 ล้านคน
- ส่งออกสินค้าเกษตรได้มากขึ้นจากภาษีที่ลดลง สินค้าส่งออกสำคัญ เช่น ข้าว น้ำตาล นมและผลิตภัณฑ์ มันสำปะหลัง ไก่แปรรูป อาหารแปรรูป สิ่งปฐพีรสรอาหาร เป็นต้น
- สินค้าวัตถุดิบนำเข้าราคาถูกลง ทำให้ลดต้นทุนการผลิตเพื่อการส่งออก เช่น ปลา และสัตว์น้ำ
- สามารถเข้าถึงแหล่งวัตถุดิบใหม่เพื่อตอบสนองความต้องการบริโภคในประเทศ
- ส่งเสริมการพัฒนาและการสร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้าเกษตรและอาหารของไทย

- เสริมสร้างโอกาสในการลงทุน เช่น การขยายกิจการ หรือการย้ายขยายฐานการผลิตไปยังประเทศเพื่อนบ้านที่ยังคงมีทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์ และมีต้นทุนการผลิตที่ต่ำกว่าไทย ซึ่งจะเป็นการสร้างความเข้มแข็งให้กับห่วงโซ่อุปทานสินค้าเกษตรและอาหารของไทย
- สนับสนุนเป้าหมายการเป็นศูนย์กลางด้านโลจิสติกส์ของไทยในอาเซียน ในการกระจายสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับอาหารและเกษตรแปรรูป
- สนับสนุนการพัฒนาและเพิ่มคุณภาพบุคลากร / แรงงาน
- ลดช่องว่างการพัฒนาทางเศรษฐกิจ และเพิ่มอำนาจการต่อรองของผู้บริโภค

(ที่มา : เอกสารเผยแพร่ของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์)

ภาคการเกษตรไทย

มีศักยภาพการแข่งขันในอาเซียนอย่างไร

	มีศักยภาพ	ไม่มีศักยภาพ
1. การผลิต	- มีพันธุ์พืชที่หลากหลาย - สภาพแวดล้อมเหมาะสมกับการเพาะปลูก - มีการวิจัยและพัฒนาสายพันธุ์ต่อเนื่อง - มีการพัฒนาเทคโนโลยีด้านการผลิตและการจัดการหลังการเก็บเกี่ยว	- ผลผลิตต่อไร่ต่ำ - ค่าแรงงานสูง
2. การแปรรูป	- มีเทคโนโลยีการแปรรูปที่ทันสมัย - สินค้ามีคุณภาพสูงตามความต้องการผู้บริโภค - สินค้ามีความหลากหลาย	วัตถุดิบราคาสูงกว่า เช่น มันสำปะหลัง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน

	มีศักยภาพ	ไม่มีศักยภาพ
3. การตลาด	• ได้เปรียบในการเป็นศูนย์กลางโลจิสติกส์ • นักธุรกิจมีประสบการณ์ • มีภาพลักษณ์สินค้าเกษตรดี และเป็นที่ยอมรับของตลาดโลก	• ต้นทุนการตลาดสูงกว่า เช่น ค่าแรงงาน • การส่งออกอาศัยคนกลาง เช่น สิงคโปร์
4. เกษตรกร/สถาบันเกษตรกร	• เกษตรกรมีองค์ความรู้ด้านการเกษตรที่ดี • มีระบบสหกรณ์ที่เข้มแข็ง • มีกลุ่มเกษตรกรวิสาหกิจชุมชน SMEs	

(ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ธันวาคม 2555)

ข้อที่ 28

หากภาคเกษตร

ได้รับผลกระทบจาก AEC จะทำเช่นใด

จะได้รับการสนับสนุนเยียวยาจากรัฐบาลหรือไม่

56

58คำตอบ
ปีงบประมาณ 2558

- เกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจำเป็นต้องปรับตัวใน 3 ด้าน คือ

ปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิต (ลดต้นทุน เพิ่มผลผลิตต่อไร่)

ปรับปรุงคุณภาพสินค้าให้เป็นไปตามมาตรฐาน เช่น มาตรฐานหลักปฏิบัติทางเกษตรที่ดี (Good Agriculture of Practice : GAP) เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดและผู้ซื้อ และคุณภาพสากล รวมทั้ง

ปรับภาพลักษณ์สินค้าทั้งด้านผลิตภัณฑ์ใหม่ เลือกกลุ่มเฉพาะ (niche market) สินค้าที่มีโภชนาการสูง และปรับบรรจุภัณฑ์ให้ทันสมัย เป็นต้น

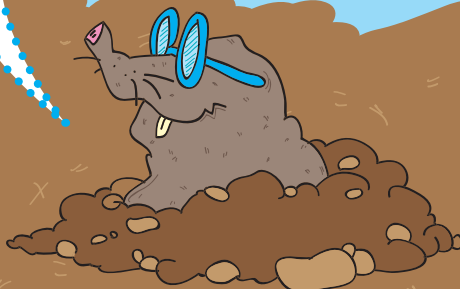
- ภาคเกษตรที่ได้รับผลกระทบ สามารถขอรับการสนับสนุนและความช่วยเหลือจากกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคการเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (กองทุน FTA) ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งมีเป้าหมายที่จะช่วยปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและคุณภาพการผลิต รวมทั้งแปรรูปและสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร การช่วยเหลือเยียวยาจะอยู่ในรูปแบบของการสนับสนุนปัจจัยการผลิต เทคโนโลยี งานวิจัย/พัฒนา การฝึกอบรม และการปรับโครงสร้างการผลิต

ผู้สนใจติดต่อขอรับการสนับสนุนจากกองทุนฯ กรุณาติดต่อ

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

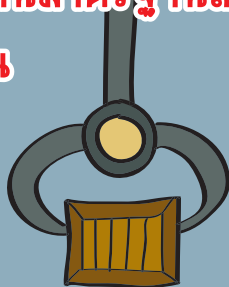
โทรศัพท์ 0-2561-4727 โทรสาร 0-2561-4726

www.oae.go.th/FTA E-mail : FTA@oae.go.th

ข้อที่ 29

**อาเซียนมีความร่วมมือด้านมาตรฐานสินค้าหรือไม่
และเหตุใดจึงไม่กำหนดมาตรฐาน
สินค้าเฉพาะอาเซียนเอง**

- อาเซียนได้จัดตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินมาตรการลดหรือเลิกอุปสรรคอันเกิดจากมาตรการกีดกันทางการค้าอันเนื่องมาจากกฎระเบียบทางเทคนิคและมาตรฐานสินค้า ตั้งแต่ปี 2535 โดยคณะกรรมการดังกล่าวมีหน้าที่หารือกันเรื่องการตรวจสอบ / รับรองมาตรฐานสินค้า ปรับประสานมาตรฐานและกฎระเบียบทางเทคนิคที่เป็นอุปสรรคทางการค้า

- อาเซียนมีแนวคิดที่จะไม่กำหนดมาตรฐานสินค้าเฉพาะอาเซียนเอง เนื่องจากจะใช้เวลามาก และหากมีมาตรฐานของอาเซียนเองแล้ว อาจขายสินค้าได้เฉพาะในอาเซียนเองเท่านั้น แต่อาจไม่ได้รับการยอมรับในระดับสากล เช่น องค์การ ISO และ WTO-TBT Obligations ดังนั้น อาเซียนจึงพยายามยกระดับมาตรฐานสินค้าของตนให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล ซึ่งจะช่วยลดอุปสรรคทางการค้าไม่เพียงแต่ในอาเซียนเอง แต่ยังเป็นการขยายการค้าในระดับระหว่างประเทศได้โดยไม่มีอุปสรรคด้วย

- ขณะนี้ อาเซียนได้เริ่มปรับประสานด้านมาตรฐานสินค้าโดยเริ่มจากสาขาที่มีความสำคัญลำดับแรกในการรวมกลุ่มเศรษฐกิจก่อน ได้แก่ ผลิตภัณฑ์การเกษตร (อาหารแปรรูป) ยานยนต์ ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ผลิตภัณฑ์ดูแลสุขภาพ (เครื่องสำอาง เครื่องมือแพทย์ ยา ยาแผนโบราณ ผลิตภัณฑ์อาหารเสริม) ผลิตภัณฑ์ยาง และผลิตภัณฑ์ไม้ โดยสาขาที่สามารถปรับกฎระเบียบให้เป็นแนวทางเดียวกันได้แล้ว คือ สาขาเครื่องสำอาง และสาขาผลิตภัณฑ์ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ส่วนสาขาเครื่องมือแพทย์ ยาแผนโบราณ ผลิตภัณฑ์อาหารเสริม กำลังอยู่ในระหว่างการเจรจา

(ที่มา : สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ธันวาคม 2555)

ข้อที่ 30

อยากทราบว่า อาเซียนมีความร่วมมือ ด้านการคุ้มครองผู้บริโภคจริงหรือ

• ประชาชนหรือผู้บริโภคเป็นหัวใจของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ดังนั้น แผนงานการจัดตั้ง AEC จึงได้กำหนดแผนงานด้านการคุ้มครองผู้บริโภค ซึ่งจะสนับสนุนการสร้างความน่าเชื่อถือและการแข่งขันที่เป็นธรรมระหว่างกัน ในอาเซียนไว้ ได้แก่ การเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านการคุ้มครองผู้บริโภค การจัดตั้งเครือข่ายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองผู้บริโภคเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูล และการจัดหลักสูตรอบรมเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน อาเซียนได้จัดตั้ง คณะกรรมการเพื่อคุ้มครองผู้บริโภค (ASEAN Committee on Consumer Protection : ACCP) เพื่อเป็นหน่วยประสานงานหลักของอาเซียนในการดำเนินการ และกำกับติดตามการจัดทำกลไกการคุ้มครองผู้บริโภคในระดับภูมิภาค เพื่ออำนวยความสะดวกในการพัฒนาเศรษฐกิจ และการรวมตัวเป็นตลาดเดียวของอาเซียน

• ในปี 2553-2555 ACCP ได้ดำเนินมาตรการต่างๆ ที่สำคัญ ได้แก่ การจัดทำกลไก / แนวทางการแจ้งและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกันเกี่ยวกับสินค้าไม่ปลอดภัยที่มีการเรียกคืน / ห้ามขายในประเทศสมาชิก การจัดทำเว็บไซต์ การเยียวยาผู้บริโภคของอาเซียน (ACCP Website on Consumer Redress : www.aseanconsumer.org) เพื่อเป็นจุดศูนย์รวมในเรื่องการเยียวยาผู้บริโภคของอาเซียน และการจัดทำและเผยแพร่แผ่นพับเรื่องการร้องเรียนของผู้บริโภคอาเซียน (ASEAN Consumer Complaints Leaflet) เพื่อเป็นข้อมูลการเข้าถึงหน่วยงานหลักของประเทศสมาชิกในการรับเรื่องร้องเรียนผู้บริโภค เป็นต้น

(ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ธันวาคม 2555)

อะไร คือความร่วมมือ ด้านทรัพย์สินทางปัญญา ของอาเซียน

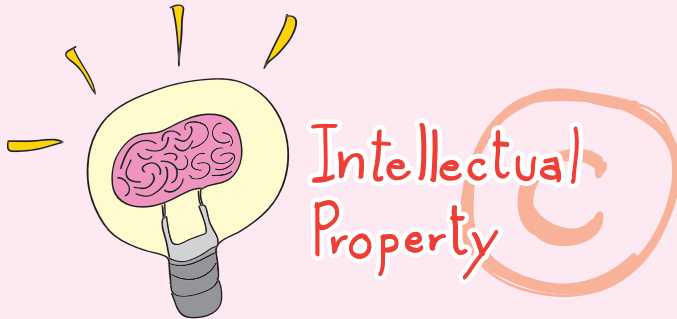

• ภายใต้แผนงานการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC Blueprint) ได้กำหนดแนวทางความร่วมมือด้านทรัพย์สินทางปัญญา ได้แก่

(1) การเข้าเป็นภาคีความตกลงระหว่างประเทศด้านการจดทะเบียน สิทธิบัตร สิทธิบัตรการออกแบบ และเครื่องหมายการค้าระหว่างประเทศ

(2) การหารือและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่รับผิดชอบ ในด้านการเสริมสร้างศักยภาพระบบคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาในอาเซียน

(3) การส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น ทรัพยากรชีวภาพ และการแสดงออกทางวัฒนธรรมท้องถิ่น

- อาเซียนยังมีความร่วมมือด้านทรัพย์สินทางปัญญากับประเทศคู่เจรจา และองค์การระหว่างประเทศ อาทิ ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ จีน ญี่ปุ่น สหภาพยุโรป สหรัฐฯ และองค์การทรัพย์สินทางปัญญาแห่งโลก (WIPO) ด้วย

- อาเซียนจะไม่กำหนดแนวทางการดำเนินการภายในของตนเอง แต่จะสนับสนุนให้ประเทศสมาชิกเข้าร่วมเป็นภาคีกับองค์การระหว่างประเทศ เพื่อให้สามารถใช้มาตรฐานเดียวกันได้กับทั่วโลก ล่าสุด อาเซียนเห็นชอบให้แต่ละประเทศสมาชิกเข้าเป็นภาคี

- (1) พิธีสารมาดริดด้านการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าระหว่างประเทศ
- (2) ความตกลงเฮกด้านการจดทะเบียนสิทธิบัตรการออกแบบระหว่างประเทศ
- (3) สนธิสัญญาความร่วมมือด้านสิทธิบัตร (Patent Cooperation Treaty : PCT) (ไทยเข้าเป็นภาคี PCT แล้ว)

คาดว่าจะมีประเทศสมาชิกอาเซียนทั้งหมดจะเข้าเป็นภาคีพิธีสารมาดริด และสนธิสัญญา PCT ได้ภายในปี 2558 แต่สำหรับความตกลงเฮกประเทศอาเซียนอย่างน้อย 7 ประเทศจะเข้าเป็นภาคีได้ภายในปี 2558

(ที่มา : กรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ ธันวาคม 2555)

ข้อที่ 32

วิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม (SMEs) จะเตรียมความพร้อมอย่างไร ในการเข้าสู่ AEC

- วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) มีความสำคัญกับเศรษฐกิจไทยเป็นอย่างมาก โดยธุรกิจร้อยละ 99.76 ของไทยเป็น SMEs ซึ่งก่อให้เกิดการจ้างงานสูงถึงร้อยละ 83.89 ของอัตราการจ้างงานทั้งหมด
- ในแผนงานการจัดตั้ง AEC ถือว่าความร่วมมือของอาเซียนด้านการพัฒนา SMEs เป็นการช่วยลดช่องว่างการพัฒนาในภูมิภาคด้วย
- การเข้าสู่ AEC เป็นความท้าทายสำหรับ SMEs ในการเตรียมความพร้อมและสร้างศักยภาพในการทำธุรกิจระหว่างประเทศ โดย SMEs ควรเข้าใจในข้อตกลงต่างๆ ภายใต้ AEC และพิจารณาถึงผลกระทบเชิงลึกที่อาจเกิดขึ้นกับธุรกิจของตนเอง โดยมุ่งเน้นสาขาที่มีแนวโน้มที่จะได้รับผลกระทบ เช่น ธุรกิจบริการ ซึ่งข้อตกลงภายใต้ AEC จะมีการเปิดเสรีในระดับที่สูงขึ้น และธุรกิจที่ใช้แรงงานเข้มข้น (Labor intensive) เนื่องจากผู้ประกอบการจะมีการแข่งขันสูงกับผู้ประกอบการภายในประเทศด้วยกันเองและกับผู้ประกอบการจากนอกประเทศ

64

58คำตอบ
สู่ประชาชนไทย 2558

SMEs

- ผู้ประกอบการจึงต้องเร่งปรับมาตรฐานและคุณภาพของสินค้า รวมทั้งสร้างตราสินค้าของตนให้มีความแข็งแกร่ง อีกทั้งควรแสวงหาโอกาสทางการค้าและสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับธุรกิจในประเทศ เช่น การหาช่องทางการลงทุนในประเทศ ทั้งการลงทุนในการขยายหรือย้ายฐานการผลิตเพื่อปัจจัยการผลิต โดยเฉพาะในด้านแรงงานและทรัพยากรธรรมชาติที่มีต้นทุนต่ำกว่าและการลงทุนในธุรกิจบริการที่ไทยมีศักยภาพ เช่น ร้านอาหาร สปา และนวดแผนไทย เป็นต้น

- สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ได้ดำเนินการเตรียมความพร้อมผู้ประกอบการในการเข้าสู่ AEC มาตั้งแต่ปี 2552 โดยเน้นการสร้างโครงสร้างพื้นฐานที่จะเป็นสำหรับผู้ประกอบการ SMEs เช่น การสร้างเครือข่ายผู้ให้บริการ SMEs ในอาเซียนด้านการส่งออกและการลงทุน และการสร้างเครือข่ายและการจัดทำฐานข้อมูลด้านการตลาด รวมทั้งยังได้ทำการศึกษาผลกระทบของ AEC ที่มีต่อผู้ประกอบการ SMEs ในสาขาต่างๆ เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการดำเนินกิจกรรมเชื่อมโยงเครือข่ายผู้ประกอบการ SMEs ไทยและผู้ประกอบการในประเทศอาเซียน +6 เป็นประจำทุกปี เพื่อขยายช่องทางทางการค้าและการลงทุนของผู้ประกอบการ SMEs ไทยด้วย

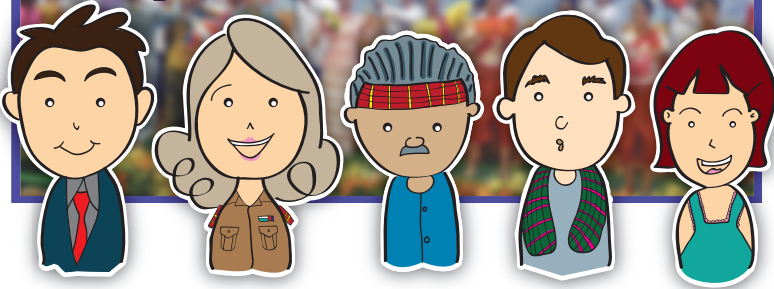

(ที่มา : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ธันวาคม 2555)

ประชาชน

มีส่วนร่วมในการจัดทำกรอบการเจรจาความตกลงต่างๆ
ในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนหรือไม่ อย่างไร

• หากความตกลงที่จะจัดทำเข้าข่ายเป็นความตกลงตามมาตรา 190 วรรคสองของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 กล่าวคือ เป็นความตกลงที่จะต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้สามารถปฏิบัติตามความตกลงได้ หรือมีผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคมอย่างกว้างขวาง หรือมีผลผูกพันด้านการค้า การลงทุน หรืองบประมาณของประเทศอย่างมีนัยสำคัญ ประชาชนจะมีส่วนร่วมใน 2 ขั้นตอน คือ

(1) ก่อนการเจรจาความตกลง คณะรัฐมนตรีต้องให้ข้อมูลและจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน และต้องชี้แจงต่อรัฐสภาเกี่ยวกับความตกลงนั้น โดยจะต้องเสนอกรอบการเจรจาความตกลงต่อรัฐสภาเพื่อขอความเห็นชอบด้วย

(2) หลังจากที่เจรจาความตกลงดังกล่าวเสร็จสิ้นแล้ว ก่อนที่ความตกลงจะมีผลใช้บังคับ คณะรัฐมนตรีต้องให้ประชาชนสามารถเข้าถึงรายละเอียดของความตกลงนั้น และในกรณีที่การปฏิบัติตามความตกลงดังกล่าวก่อให้เกิดผลกระทบต่อประชาชนหรือผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม คณะรัฐมนตรีต้องดำเนินการแก้ไขหรือเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบนั้นอย่างรวดเร็วเหมาะสมและเป็นธรรม

ข้อที่ 34

ตามกฎบัตรอาเซียน (ASEAN Charter)

ภาษาอังกฤษเป็นภาษาทำงานของอาเซียน
ประเทศไทยจะต้องปรับเปลี่ยนให้ภาษาอังกฤษ
เป็นภาษาทำงานของไทยด้วยหรือไม่

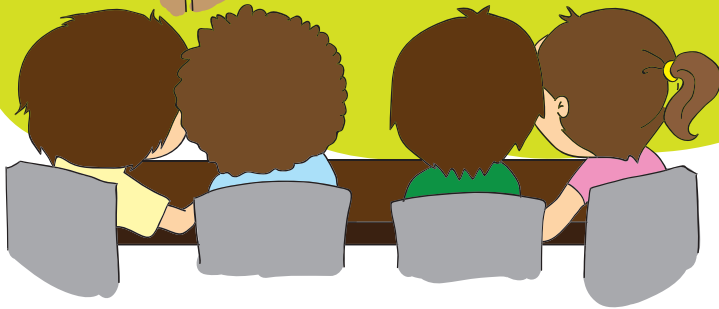

ภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติไทย ไม่มีการเปลี่ยนแปลง แต่ภาษาอังกฤษเป็นภาษาทำงานที่ใช้ในการประชุมอาเซียนหรือติดต่อกันเป็นหลัก แม้ว่าจะไม่มีประชาคมอาเซียน ภาษาอังกฤษก็เป็นภาษาที่ใช้แพร่หลายในการติดต่อกับต่างประเทศทั่วโลกมานานแล้ว ดังนั้น เยาวชนไทยควรจะเร่งฝึกฝนภาษาอังกฤษมากยิ่งขึ้น รวมทั้งภาษาประเทศเพื่อนบ้านเพื่อจะได้สื่อสารและทำงานกับเพื่อนบ้านอาเซียนและกับประเทศอื่นๆ ได้ดีขึ้น นอกจากนี้ เยาวชนไทยควรเรียนภาษาประจำชาติ เรียนรู้ขนบธรรมเนียมวัฒนธรรมของประเทศเพื่อนบ้านให้มากยิ่งขึ้น เพื่อช่วยเพิ่มโอกาสการทำงานและการติดต่อระหว่างกันในประชาคมอาเซียน สำหรับข้าราชการหรือภาคเอกชนไทยที่มีส่วนร่วมกับกรอบความร่วมมืออาเซียน ก็ควรเรียนรู้ภาษาอังกฤษมากขึ้นด้วย เพื่อประโยชน์สูงสุดในการติดต่อเจรจาหรือร่วมประชุมหารือกับประเทศสมาชิกอาเซียนอื่นๆ

หน่วยงานใดในประเทศไทย เป็นหน่วยงานหลักที่ดูแลความร่วมมือ ด้านการศึกษาของอาเซียน

หน่วยงานที่เป็นผู้ประสานงานหลัก (National Focal Point) ของไทย ที่ดูแลความร่วมมือของอาเซียนด้านการศึกษา คือ สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยจะทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงาน ส่งผู้แทน เข้าร่วมประชุมกับประเทศสมาชิกอาเซียนด้านการศึกษาเพื่อจัดทำโครงการ กิจกรรมต่างๆ และเป็นหน่วยงานหลักในการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านการศึกษา ของอาเซียน (ASEAN Senior Officials Meeting on Education : SOM-ED) และการประชุมรัฐมนตรีศึกษาอาเซียน (ASEAN Education Ministers Meeting : ASSED)

นอกจากนี้ ในระดับอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้ส่งผู้แทนเข้าร่วมการประชุมต่างๆ ในกรอบการประชุมของเครือข่ายมหาวิทยาลัย อาเซียน เพื่อสร้างความร่วมมือในระดับอุดมศึกษา

ประโยชน์ ของความร่วมมืออาเซียน ด้านการศึกษาระดับมัธยมศึกษา

ความร่วมมืออาเซียนด้านการศึกษามีประโยชน์หลายประการไม่ว่าจะเป็นการสนับสนุนให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการศึกษาของประเทศสมาชิกอาเซียนทั้ง 10 ประเทศและสร้างความร่วมมือด้านการศึกษา การส่งเสริมการจัดทำคู่มือแนวทางการจัดทำหลักสูตรอาเซียน (ASEAN Curriculum Sourcebook) เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดทำหลักสูตรอาเซียนของประเทศสมาชิกให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันและเป็นแนวทางสำหรับครูที่ต้องการจะจัดทำหลักสูตรอาเซียน และสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนและการให้ทุนการศึกษา เพื่อให้นักเรียน นักศึกษาได้มีโอกาสและได้รับประสบการณ์ในการศึกษา ผลงานในประเทศสมาชิกอาเซียน สามารถเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมและประเพณีของประเทศสมาชิกอาเซียน ได้ฝึกฝนการใช้ทักษะด้านภาษา ทั้งภาษาอังกฤษและภาษาประเทศเพื่อนบ้าน

ข้อที่ 37

ระบบการโอนหน่วยกิต ในระดับอุดมศึกษา ของอาเซียนคืออะไร

ระบบการโอนหน่วยกิตในระดับอุดมศึกษาของอาเซียน (ASEAN Credit Transfer System : ACTS) เป็นความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยในเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน (ASEAN University Network : AUN) ซึ่งขณะนี้ เป็นความร่วมมือระหว่าง 26 มหาวิทยาลัยใน 10 ประเทศสมาชิกอาเซียน ในสาขาวิชาต่างๆ ที่เปิดสอนเป็นหลักสูตรภาษาอังกฤษ ยอมรับมาตรฐานหลักสูตร วิชาการระหว่างกัน เปิดให้นักศึกษาสามารถเลือกเรียนวิชาที่สนใจในมหาวิทยาลัย ของประเทศอื่นในอาเซียนได้ และนับเป็นหน่วยกิตการเรียนตามที่เครือข่าย มหาวิทยาลัยอาเซียนกำหนด

ทราบหรือไม่ว่า เครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน คืออะไร

เครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน (ASEAN University Network : AUN) เป็นโครงการความร่วมมือระดับอุดมศึกษาที่สำคัญของอาเซียน จัดตั้งขึ้นเมื่อปี 2538 สมาชิกของเครือข่ายประกอบด้วยมหาวิทยาลัยในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้จำนวน 26 แห่ง ที่ตั้งของสำนักงานเลขานุการ AUN อยู่ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย การสร้างเครือข่ายนี้เป็นความพยายามของอาเซียนที่จะเชื่อมโยงสถาบันอุดมศึกษาของประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อช่วยขับเคลื่อนความร่วมมือด้านการศึกษา การวิจัย การแลกเปลี่ยนความรู้ ซึ่งจะมีส่วนสำคัญในการพัฒนาของภูมิภาค กิจกรรมที่สำคัญของเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน เช่น การเชิญมหาวิทยาลัยชั้นนำในภูมิภาคมาร่วมศึกษา วิจัย แลกเปลี่ยนนักศึกษาและบุคลากร การเรียนรู้ร่วมกันผ่านระบบสารสนเทศที่ผ่านมาเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียนได้จัดทำกิจกรรมที่สำคัญต่อการศึกษามากมาย เช่น ASEAN Study Programme, Student and Faculty Exchange Programme, Scholarships for Graduate Students at ASEAN Countries, Information Networking among ASEAN Universities และ Collaborative Research เป็นต้น

คู่มือการจัดทำหลักสูตรอาเซียน (ASEAN Curriculum Sourcebook) คืออะไร

คู่มือการจัดทำหลักสูตรอาเซียน (ASEAN Curriculum Sourcebook) เป็นคู่มือสำหรับครูที่จะใช้ในการจัดทำหลักสูตรอาเซียน เป็นเอกสารต้นแบบหลักสูตรเกี่ยวกับอาเซียนที่จัดทำขึ้นโดยความร่วมมือของสำนักเลขาธิการอาเซียน องค์การเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศของสหรัฐฯ (USAID) สำนักเลขาธิการ SEAMEO (Southeast Asian Ministers of Education Organization) และกระทรวงศึกษาธิการของประเทศสมาชิกอาเซียน โดยได้มีการเปิดตัวเอกสารดังกล่าวในระหว่างการประชุมรัฐมนตรีศึกษาอาเซียน ครั้งที่ 7 เมื่อเดือนกรกฎาคม 2555 ณ เมืองยอกยาคาร์ตา ประเทศอินโดนีเซีย

ข้อที่ 40

คู่มือการจัดทำหลักสูตรอาเซียน มีเนื้อหาสาระอย่างไรบ้าง

คู่มือการจัดทำหลักสูตรอาเซียนมีหัวข้อหลัก 5 หัวข้อ ได้แก่

- (1) การรู้จักอาเซียน (Knowing ASEAN)
- (2) คุณค่าของอัตลักษณ์และความหลากหลาย
(Valuing Identity and Diversity)
- (3) การเชื่อมโยงโลกและท้องถิ่น (Connecting Global and Local)
- (4) การส่งเสริมความเสมอภาคและความยุติธรรม
(Promoting Equity and Justice)
- (5) การทำงานร่วมกันเพื่ออนาคตที่ยั่งยืน
(Working together for a Sustainable Future)

นอกจากนี้ ยังมีแนวทาง (pathways) เพื่อการเรียนรู้ 4 แนวทาง ได้แก่
ประชาชน (people) สถานที่ (places) วัตถุ (materials) และแนวคิด (ideas)
โดยแบ่งระดับการเรียนรู้เป็น 3 ระดับ คือ ประถมศึกษาตอนปลาย มัธยมศึกษา
ตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย

จริงหรือไม่ ?

ที่ประเทศไทยจะเลื่อนการเปิด-ปิด
ภาคการศึกษาเพื่อให้สอดคล้อง
กับประเทศสมาชิกอาเซียนอื่น
และเราจะได้ประโยชน์อะไร

ที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทยได้มีการพิจารณาเรื่องการเตรียมความพร้อมของมหาวิทยาลัยเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยมีมติให้ปรับเปลี่ยนช่วงเวลาการเปิด-ปิดภาคเรียนให้สอดคล้องกับปฏิทินการศึกษาของสากล โดยเริ่มต้นจากมหาวิทยาลัยที่มีความพร้อมที่จะปรับเปลี่ยนหรือมหาวิทยาลัยและสถาบันที่มีหลักสูตรนานาชาติ สามารถปรับเปลี่ยนการเปิด-ปิดภาคเรียนได้ตั้งแต่ปี 2556

สำหรับปี 2557 ที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทยได้ขอความร่วมมือให้ทุกหลักสูตรปรับเปลี่ยนการเปิด-ปิดภาคเรียนให้ตรงกันทั้งหมด โดยกำหนดให้ภาคเรียนที่ 1 เปิดเรียนกลางเดือนสิงหาคม ภาคเรียนที่ 2 เปิดเรียนกลางเดือนมกราคม

ประโยชน์ของการเลื่อนการเปิด-ปิดภาคเรียน คือ จะทำให้ระบบการศึกษาสอดคล้องกับระบบการศึกษาของอาเซียนและระบบการศึกษาสากล เพิ่มโอกาสให้กับนิสิต นักศึกษา อาจารย์ ในการเข้าร่วมโครงการแลกเปลี่ยนกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ ซึ่งจะมีช่วงเวลาการเรียนการสอนที่สอดคล้องตรงกัน

ควรเน้นการพัฒนา “บุคลากร” การเปลี่ยนกรอบความคิดให้ข้ามแดน การหล่อหลอมอนาคตของอาเซียน การส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนเป็นทั้ง ประชาชนของประเทศและประชาชนของอาเซียน ส่งเสริมการเตรียมทักษะ การปรับทัศนคติและเพิ่มสมรรถนะ การเตรียมพร้อมด้านทักษะภาษา ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน การเรียนรู้เรื่องการอยู่ร่วมกันบนความแตกต่าง การเปิดโลกทัศน์ เป็นต้น

ข้อที่ 43

เหตุใดไทยจึงให้ความสำคัญ กับความเชื่อมโยงในอาเซียน

ไทยเล็งเห็นความสำคัญของความเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียน (ASEAN Connectivity) โดยประเทศไทยมีที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ที่สำคัญ สามารถเชื่อมโยงได้กับประเทศต่างๆ ในกรอบอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง และอาเซียนได้โดยสะดวก ทำให้เกิดประโยชน์กับคนไทยและเศรษฐกิจของประเทศ รัฐบาลจึงได้ผลักดันข้อริเริ่มเรื่องความเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียนมาแต่แรกเริ่มและเมื่อเดือนตุลาคม 2553 ผู้นำอาเซียนประกาศให้การรับรองแผนแม่บทว่าด้วยความเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียน (Master Plan on ASEAN Connectivity : MPAC) เพื่อเป็นกรอบความร่วมมือในการสร้างความเชื่อมโยงระหว่างกันซึ่งประกอบด้วย 3 ด้าน คือ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านกฎระเบียบ และด้านประชาชน นอกจากนี้ที่ประชุมสุดยอดอาเซียน +3 ครั้งที่ 15 เมื่อเดือนพฤศจิกายน 2555 ไทยยังได้ผลักดันให้มีการรับรองเอกสาร ASEAN +3 Partnership on Connectivity ซึ่งต่อยอดความร่วมมือด้านความเชื่อมโยงในอาเซียนไปยังกรอบอาเซียน +3 ซึ่งรวมจีน ญี่ปุ่น และเกาหลีใต้ โดยความเชื่อมโยงเหล่านี้ล้วนมีส่วนสำคัญในการสร้างประชาคมอาเซียนในปี 2558

แนวพื้นที่เศรษฐกิจ
GMS ปี 2012

- North-South Corridor
- East-West Corridor
- Southern Corridor
- Southern Coastal Corridor
- Northeastern Corridor
- Central Corridor
- Western Corridor
- Eastern Corridor
- Northern Corridor

ข้อที่ 44

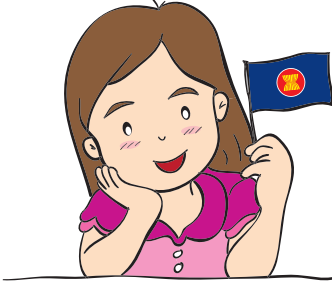
**เราใช้ตราสัญลักษณ์อาเซียน
และชื่ออาเซียนเป็นเครื่องหมายการค้าได้ไหม**

ตราสัญลักษณ์และชื่ออาเซียนเป็นลิขสิทธิ์ของ

สำนักเลขาธิการอาเซียน “เอาไปใช้ไม่ได้หากไม่ได้รับอนุญาต”

อาเซียนมีการกำหนดหลักเกณฑ์การขออนุญาตไว้ ก็เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการนำตราสัญลักษณ์ หรือชื่ออาเซียนไปใช้ในเชิงพาณิชย์หรือเพื่อประโยชน์ส่วนตัว ซึ่งอาจสร้างความเสื่อมเสียต่ออาเซียนและประเทศสมาชิกอาเซียนทั้ง 10 ประเทศได้ ดังนั้น เอกสารหนังสือที่นำตราสัญลักษณ์อาเซียนไปใช้ในเชิงพาณิชย์โดยไม่ได้รับอนุญาต จึงอาจเป็นการกระทำผิดกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา สามารถหาข้อมูลเพิ่มเติมเรื่องการขออนุญาตใช้ตราสัญลักษณ์ และชื่ออาเซียน ในเว็บไซต์ของสำนักเลขาธิการอาเซียน (www.aseansec.org)

ทำรู้จัก ธงอาเซียนหรือไม่

• ธงอาเซียนเป็นสัญลักษณ์ของความสามัคคี และการสนับสนุนของประเทศสมาชิก ต่อหลักการและความพยายามของอาเซียน รวมทั้งเป็นช่องทางเพื่อส่งเสริมความตระหนักรู้ และความเป็นปึกแผ่นยิ่งขึ้นของอาเซียน

• ธงอาเซียนแสดงถึงเสถียรภาพ สันติภาพ ความสามัคคีและพลวัตของอาเซียน สีของธง ได้แก่ น้ำเงิน แดง ขาว และเหลือง ซึ่งแสดงถึงสีหลักของชาติของบรรดาประเทศสมาชิกอาเซียนทั้งหมด

น้ำเงิน แสดงถึงสันติภาพและเสถียรภาพ
แดง บ่งชี้ความกล้าหาญและความก้าวหน้า
ขาว แสดงความบริสุทธิ์
เหลือง เป็นสัญลักษณ์ของความเจริญรุ่งเรือง

• รวงข้าวตรงกลางของตราสัญลักษณ์แสดงถึง ความใฝ่ฝันของบรรดาผู้ก่อตั้งอาเซียนให้มีอาเซียนที่ประกอบด้วยบรรดาประเทศทั้งหมดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ผูกพันกันอย่างมีมิตรภาพและเป็นหนึ่งเดียว

• วงกลมแสดงถึงเอกภาพของอาเซียน

หมายเหตุ : ธงอาเซียนเป็นลิขสิทธิ์ของอาเซียน

ข้อที่ 46

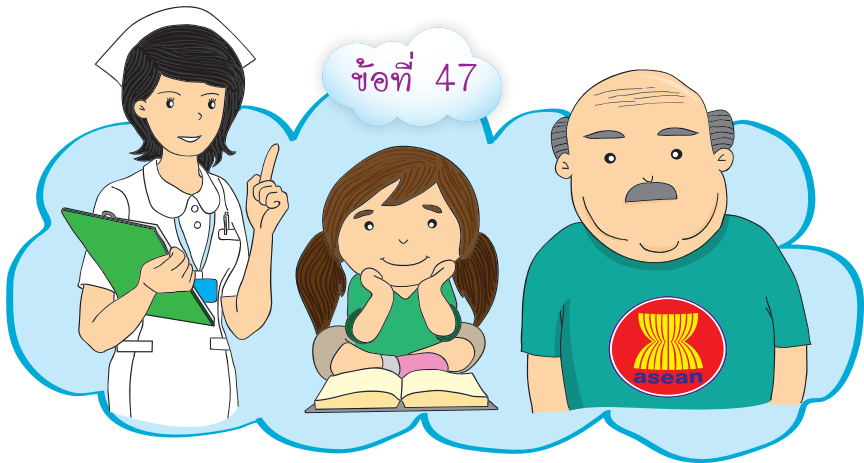
จะติดธงอาเซียนคู่กับธงชาติไทย ไว้ที่บ้าน ที่ทำการส่วนราชการไทย หรือโรงเรียนได้ไหม

แนวทางการใช้ธงอาเซียน (Guidelines on the Use of ASEAN Flag) ระบุว่า

โดยปกติ ประเทศสมาชิกอาเซียนจะติดธงอาเซียนที่สำนักเลขาธิการอาเซียนแห่งชาติ และสามารถติดธงอาเซียนคู่ธงชาติได้ในงานต่างๆ ทั้งภายในและนอกอาคารเป็นครั้งคราวได้ ในระหว่างการประชุมอาเซียน งานเฉลิมฉลองวันสถาปนาอาเซียน (8 สิงหาคม) งานพิธีการ นิทรรศการ หรืองานอื่นใดที่จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมผลประโยชน์ของอาเซียน

ธงชาติของทุกประเทศเป็นของสูง เป็นที่เคารพ ดังนั้น การติดธงชาติประเทศต่างๆ และธงอาเซียนต้องตรวจสอบความถูกต้องของธง ขนาดธงและเสาธงที่เท่าเทียมกัน เรียงลำดับการวางเสาธงที่ถูกต้อง โดยสามารถตรวจสอบและศึกษาแนวทางการใช้ธงอาเซียน (Guidelines on the Use of ASEAN Flag) ที่ถูกต้องและเหมาะสมได้ที่เว็บไซต์กรมอาเซียน (www.mfa.go.th/asean) หรือสำนักเลขาธิการอาเซียน (www.aseansec.org)

เมื่อเป็นประชาคมอาเซียนแล้ว คนชาติอื่นๆ จะได้รับสิทธิรักษาพยาบาลฟรี เรียนฟรี เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ฯลฯ เช่นเดียวกับคนไทยหรือไม่

สวัสดิการเหล่านี้ รัฐบาลไทยให้เฉพาะประชาชนไทยที่มีสิทธิ์เท่านั้น ซึ่งเป็นไปตามนโยบายของรัฐบาลในการสร้างเสริมสวัสดิการให้แก่ประชาชนชาวไทย และไม่ได้เป็นข้อตกลงของอาเซียนที่ต้องทำ หรือใช้ด้วยกันทุกประเทศ แต่ตามจังหวัดชายแดน เราจะเห็นคนของประเทศเพื่อนบ้านเข้ามาได้รับการรักษาพยาบาล และหมอรับตรวจให้นั้น เป็นเหตุผลด้านมนุษยธรรม

สิ่งที่กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์กำลังจะดำเนินการร่วมกับเพื่อนสมาชิกอาเซียนประเทศอื่นๆ คือ การหาข้อมูลเปรียบเทียบว่าแต่ละประเทศให้ความช่วยเหลือหรือมีระบบสวัสดิการสังคมให้ประชาชนอย่างไรบ้าง เพื่อใช้เป็นแนวทางให้แต่ละประเทศพัฒนาระบบสวัสดิการสังคมที่เหมาะสม มีระดับมาตรฐานเดียวกันหรือใกล้เคียงกันที่สุด

อาเซียนมีกลไกเพื่อส่งเสริมสิทธิมนุษยชนหรือไม่ ?

อาเซียนมีกลไกเพื่อส่งเสริมสิทธิมนุษยชน ได้แก่

(1) คณะกรรมาธิการระหว่างรัฐบาลว่าด้วยการส่งเสริมสิทธิมนุษยชนอาเซียน (ASEAN Intergovernmental Commission on Human Rights : AICHR) จัดตั้งขึ้นเมื่อปี 2552 ประกอบด้วยผู้แทนประเทศสมาชิกอาเซียนประเทศละ 1 คน ผู้แทนของประเทศไทยคนแรกใน AICHR คือ ดร. ศรีประภา เพ็ชรมิศรี จากมหาวิทยาลัยมหิดล ส่วนผู้แทนคนปัจจุบัน (วาระปี 2556-2558) คือ ดร. เสรี นนทสุติ รองเลขาธิการมูลนิธิสภาวะวิจัยและพัฒนาองค์กรภาคีรัฐ

(2) คณะกรรมาธิการอาเซียนด้านการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิสตรีและสิทธิเด็ก (ASEAN Commission on the Promotion and Protection of the Rights of Women and Children : ACWC) ซึ่งเริ่มดำเนินการเมื่อปี 2553 ประกอบด้วยผู้แทนประเทศสมาชิกอาเซียนประเทศละ 2 คน ด้านสิทธิเด็ก 1 คน และด้านสิทธิสตรี 2 คน รวมเป็น 20 คน ผู้แทนของประเทศไทย ได้แก่ ดร. สายสุรี จุติกุล ด้านสิทธิเด็ก และนางกานดา วัชรารักษ์ ด้านสิทธิสตรี (วาระปี 2553-2556)

นอกจากนี้ ผู้นำอาเซียนได้รับรองปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (ASEAN Human Rights Declaration : AHRD) เมื่อเดือนพฤศจิกายน 2555 โดยประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับจากปฏิญญา ฉบับนี้ คือ การสร้างความตระหนักรู้ความเข้าใจในเบื้องต้นเกี่ยวกับสิทธิพื้นฐานที่พึงมีและพึงได้รับการคุ้มครองในการดำเนินชีวิตประจำวัน และแม้ว่าปฏิญญา ไม่ใช่ตัวบทกฎหมาย ที่จะควบคุมและลงโทษผู้ที่กระทำความผิดในการละเมิดสิทธิมนุษยชน แต่นับว่าเป็นความก้าวหน้าอย่างยิ่งที่อาเซียนได้มีเอกสารพื้นฐานร่วมกันในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในระดับภูมิภาค

ข้อที่ 49

คณะกรรมการอาเซียน
ด้านการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิสตรีและสิทธิเด็ก
(ASEAN Commission on the Promotion
and Protection of the Rights of Women and Children : ACWC)
มีกิจกรรมส่งเสริมสิทธิสตรีและสิทธิเด็ก
ในด้านใดบ้าง อย่างไร

คณะกรรมการอาเซียนด้านการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิสตรีและสิทธิเด็ก ให้ความสำคัญกับประเด็นต่างๆ ได้แก่

- การจัดความรุนแรงต่อสตรีและเด็ก
- สิทธิของเด็กในการเข้าร่วมในกิจกรรมที่มีผลต่อเด็ก
- การค้าสตรีและเด็ก
- การมีส่วนร่วมของสตรีในการเมืองและการตัดสินใจต่างๆ ธรรมนูญ และประชาธิปไตย
- การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิสตรีและเด็กพิการ
- ระบบการคุ้มครองเด็ก และสิทธิในการได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพของเด็กวัยก่อนประถมศึกษา

อาเซียน

มีความร่วมมือเพื่อส่งเสริมสิทธิคนพิการอย่างไร

อาเซียน ได้ประกาศทศวรรษอาเซียนของคนพิการ (ASEAN Decade of Persons with Disabilities 2011-2020) ซึ่งเป็นข้อริเริ่มของไทย และได้รับความเห็นชอบจากประเทศสมาชิกอาเซียนให้บรรจุไว้ในกรอบยุทธศาสตร์ 2554-2558 (ค.ศ. 2011-2015) การประชุมระดับเจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียน ด้านสวัสดิการสังคมและการพัฒนา (ASEAN Senior Officials Meeting on Social Welfare and Development) โดยผู้นำอาเซียนได้ประกาศทศวรรษ ดังกล่าวในการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 19 เมื่อเดือนตุลาคม 2554

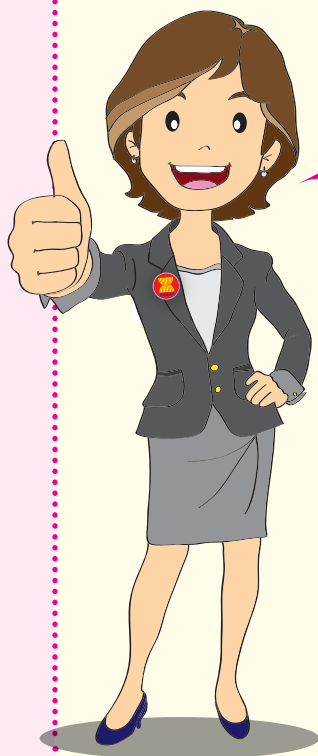
ข้อที่ 51

ประเทศสมาชิกอาเซียน
มีการดำเนินงานเรื่องสตรีอย่างไร
และประเทศไทยให้ความสำคัญ
ต่อประเด็นใดในความร่วมมือ
อาเซียนด้านสตรี

• ประเทศสมาชิกอาเซียนให้ความสำคัญต่อประเด็นสตรี โดยมี คณะกรรมการอาเซียนด้านสตรี (ASEAN Committee on Women : ACW) เป็นกลไกความร่วมมือด้านสตรีในระดับภูมิภาคอาเซียน เริ่มก่อตั้งเป็นโครงการ สตรีอาเซียน (ASEAN Women's Programme : AWP) เมื่อปี 2524 (ค.ศ. 1981) และมีการประชุมประจำปี ปีละหนึ่งครั้ง มีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนด ทิศทางการดำเนินงานด้านสตรีในภูมิภาคอาเซียน และเพื่อพิจารณาโครงการ ที่ประเทศสมาชิกอาเซียนได้รับผลประโยชน์ร่วมกัน โดยประเทศสมาชิกอาเซียน จะผลิตเปลี่ยนหมุนเวียนกันเป็นเจ้าภาพการประชุมตามลำดับตัวอักษรชื่อประเทศ ประเทศละ 3 ปี

• เมื่อปี 2540 AWP ได้รับการยกฐานะเป็นคณะอนุกรรมการอาเซียนด้านสตรี (ASEAN Sub - Committee on Women : ASW) โดยประเทศสมาชิกอาเซียนเป็นเจ้าภาพครั้งละ 2 ปี ซึ่งต่อมา ที่ประชุม ASW ครั้งที่ 20 เห็นชอบให้ปรับยกฐานะขึ้นเป็นคณะกรรมการอาเซียนด้านสตรี (ASEAN Committee on Women : ACW) และที่ประชุม ACW ครั้งที่ 1 เมื่อเดือนตุลาคม 2545 ณ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ได้พิจารณาให้วาระเจ้าภาพของประเทศหมุนเวียนประเทศละ 1 ปี

ประเทศไทยให้ความสำคัญ
และผลักดันเรื่องการพัฒนา
ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและการพัฒนา
ที่ยืดประชาชนเป็นศูนย์กลาง การผนวกแผนพัฒนา
สตรีในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
การส่งเสริมกองทุนสตรี และการส่งเสริมบทบาท
สตรีในการเมืองและตำแหน่งบริหารระดับสูง
เป็นต้น

สมาคมอาเซียน ประเทศไทย

ข้อที่ 52

ในประเทศไทย มีสมาคมอาเซียน สำหรับประชาชนทั่วไปที่สนใจ เรื่องอาเซียนหรือไม่

มี และมีกิจกรรมที่น่าสนใจอย่างสม่ำเสมอ ไทยเป็นประเทศแรกที่ได้จัดตั้งสมาคมอาเซียน-ประเทศไทยขึ้น เมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน 2551 ตามแผนงานการจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน เพื่อปฏิบัติการสนับสนุนการสร้างความรู้ความตระหนักรู้เกี่ยวกับอาเซียนและความรู้สึกของการเป็นประชาคม ประสานความร่วมมือและปฏิสัมพันธ์กับภาคประชาสังคมและองค์กรต่างๆ สมาคมอาเซียน-ประเทศไทยได้จัดทำเอกสารจดหมายข่าวเป็นประจำทุก 3 เดือน เพื่อเป็นช่องทางเผยแพร่ข้อมูลที่น่าสนใจเกี่ยวกับอาเซียนแก่ประชาชนทั่วไป

ปัจจุบัน สมาคมอาเซียน-ประเทศไทยตั้งอยู่ที่กระทรวงการต่างประเทศ ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษาฯ อาคารบี ชั้น 8 ผู้สนใจสามารถติดตามข้อมูลต่างๆ จากสมาคม ฯ ได้ที่เว็บไซต์ www.aseanthailand.org และที่อีเมล aseanthailand@hotmail.com

ข้อที่ 53

ในภาคเหนือและภาคใต้ของไทย จะพบปัญหาหมอกควันจากไฟป่าที่มาจาก ประเทศเพื่อนบ้านเป็นประจำทุกปี อาเซียนจะช่วยแก้ไขปัญหานี้ได้หรือไม่

รัฐบาลได้พยายามแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยการเจรจากับประเทศเพื่อนบ้าน ในทุกระดับอย่างต่อเนื่อง และใช้กรอบอาเซียนในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ในส่วนของอาเซียนได้มีข้อตกลงอาเซียนเรื่องมลพิษจากหมอกควันข้ามแดน (ASEAN Agreement on Transboundary Haze Pollution) โดยเป็นความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกเพื่อร่วมกันแก้ไข ป้องกัน ติดตาม บรรเทา ปัญหาหมอกควันข้ามแดนร่วมกันโดยวิธีต่างๆ เช่น ควบคุมแหล่งที่เกิดไฟป่า / ไฟบนพื้นดิน พัฒนาระบบประเมินสถานการณ์และการแจ้งเตือนล่วงหน้า การแลกเปลี่ยนข้อมูลและเทคโนโลยี และการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เมื่อเกิดสถานการณ์ โดยทุกๆ ปี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของไทย จะร่วมประชุมกับประเทศสมาชิกอาเซียนเพื่อร่วมมือหาทางจัดการปัญหาไฟป่าและหมอกควันในภูมิภาค

ข้อที่ 54

ติมอร์-เลสเต เป็นประเทศสมาชิกอาเซียนหรือไม่

ณ ปัจจุบัน (มีนาคม 2556) ติมอร์-เลสเตมิได้เป็นประเทศสมาชิกอาเซียน แต่ติมอร์-เลสเตได้แสดงความประสงค์ขอเข้าเป็นประเทศสมาชิกอาเซียนเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2554 ซึ่งเป็นเรื่องที่ประเทศอาเซียนกำลังพิจารณาหารือกันอยู่ เพราะหลักเกณฑ์การรับสมาชิกใหม่ จะต้องคำนึงถึงความพร้อมของประเทศที่จะเข้าร่วมในทุกๆ ด้าน และการให้การสนับสนุนความร่วมมือต่างๆ รวมทั้งการพิจารณาว่าประเทศใดประเทศหนึ่งเข้าเป็นสมาชิก จะต้องให้ทุกประเทศสมาชิกอาเซียนเห็นชอบร่วมกันด้วย

ข้อที่ 55

**อาเซียนมีความร่วมมือ
ทางด้านสาธารณสุขหรือไม่อย่างไร
และประเทศไทยมีบทบาท
ด้านสาธารณสุขอาเซียน
มากน้อยเพียงใด**

• อาเซียนมีความร่วมมือทางด้านสาธารณสุข โดยดำเนินงานผ่านกลไกการประชุม ในระดับต่างๆ ได้แก่ การประชุมระดับรัฐมนตรีสาธารณสุขอาเซียน (ASEAN Health Ministers' Meeting : AHMM) การประชุมระดับเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านการพัฒนาสาธารณสุข (Senior Official's Meeting on Health Development : ASEAN SOMHD) และการประชุมระดับคณะทำงาน / ผู้เชี่ยวชาญในด้านต่างๆ รวม 10 ด้าน ได้แก่

1. โรคติดต่อ
2. ความปลอดภัยด้านอาหาร
3. ความร่วมมือด้านเทคนิคเกี่ยวกับยา
4. การเตรียมพร้อมและรับมือกับโรคระบาด
5. การควบคุมยาสูบ
6. เอดส์
7. สุขภาพจิต
8. สุขภาพแม่และเด็ก
9. โรคไม่ติดต่อ
10. การแพทย์ดั้งเดิม

• การดำเนินงานด้านสาธารณสุขอาเซียนมีกระทรวงสาธารณสุขเป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลัก โดยประเทศไทยมีบทบาทหน้าที่แข่งขันในหลายด้าน เช่น ด้านการเตรียมพร้อมและรับมือโรคระบาด โดยทำหน้าที่เป็นประธานและ “Coordinating Office” ของ “เครือข่ายฝึกรอบมนักระบาดวิทยาภาคสนาม” ในกรอบความร่วมมือระหว่างอาเซียนกับจีน ญี่ปุ่น และเกาหลีใต้ (ASEAN+3) ด้านสุขภาพจิต ไทยได้ริเริ่มให้มีการจัดประชุมคณะทำงานสุขภาพจิตขึ้นเป็นครั้งแรกในอาเซียน และได้รับเลือกให้ดำรงตำแหน่งประธานคณะทำงานสุขภาพจิตอาเซียน (ASEAN Task Force on Mental Health : AMT) ด้านการประเมินผลกระทบด้านสุขภาพ (Health Impact Assessment : HIA) ไทยเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่อง HIA เป็นครั้งแรกและด้านการควบคุมยาสูบ โดยไทยเป็นผู้เสนอและผลักดันแนวคิด “Towards Smoke Free ASEAN Campaign” เมื่อปี 2554 เป็นต้น

ข้อที่ 56

**อัตลักษณ์อาเซียน
(ASEAN Identity)**
จะทำให้เราเสียวัฒนธรรม
ประเพณี
ค่านิยมของไทย
จริงหรือไม่?

การมีอัตลักษณ์อาเซียน หมายถึง การยอมรับในความหลากหลาย (diversity) ในด้านต่างๆ อาทิ วัฒนธรรม ประเพณี ศาสนาของประเทศสมาชิกอาเซียน ซึ่งถือเป็นลักษณะเฉพาะของอาเซียนที่รวมตัวกันอยู่บนความแตกต่างหลากหลาย ตัวอย่างอัตลักษณ์อาเซียน เช่น ธงและเพลงอาเซียน ประเทศสมาชิกอาเซียนแต่ละประเทศยังสามารถสร้างไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของตนได้ การมีอัตลักษณ์อาเซียนดังกล่าวจึงมิใช่ความพยายามที่จะทำให้ทุกประเทศสมาชิกมีวัฒนธรรม ประเพณี ค่านิยม เหมือนกันหรืออย่างเดียวกัน

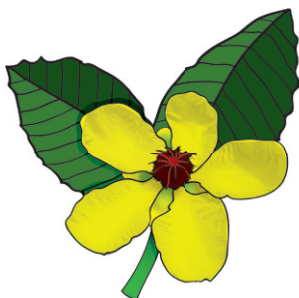

ข้อที่ 57

ทราบหรือไม่ว่า

ดอกไม้ประจำชาติของประเทศสมาชิกอาเซียน
ทั้ง 10 ประเทศ มีอะไรบ้าง

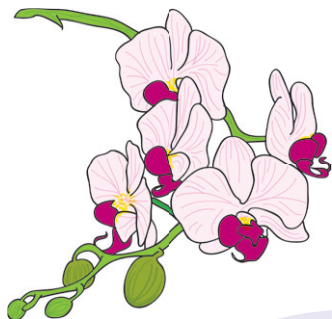
บรูไนดารุสซาลาม

ดอกซิมปอร์ หรือ ดอกส้านชะวา
(SIMPOR)

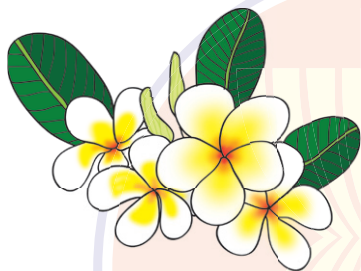
กัมพูชา

ดอกลำดวน
(RUMDUL)

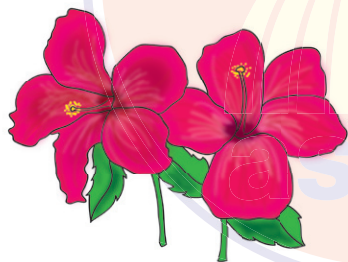
อินโดนีเซีย

ดอกกล้วยไม้ราตรี
(MOON ORCHID)

ลาว

ดอกจำปาลาว หรือ ดอกลีลาวดี
(CHAMPA)

มาเลเซีย

ดอกชบาแดง
(BUNGA REYA)

เมียนมาร์

ดอกประดู่
(PADUAK)

ฟิลิปปินส์

ดอกพุดแก้ว

(SAMPAGUITA JASMINE)

สิงคโปร์

ดอกกล้วยไม้ ตระกูลแวนด้า

(VANDA MISS JOAQUIM)

ไทย

ดอกราชพฤกษ์ หรือ ดอกคูณ

(RATCHAPHRUEK)

เวียดนาม

ดอกบัวสีชมพู

(PINK LOTUS FLOWER)

ข้อที่ 58

สรุปแล้วคนไทย

สู่ประชาคมอาเซียน 2558

“การเตรียมความพร้อมของคนไทยมีความจำเป็นอย่างมากที่จะช่วยให้คนไทยมีศักยภาพและขีดความสามารถสูงเพื่อแข่งขันมิใช่เพียงในอาเซียนแต่ยังสามารถแข่งขันกับโลกภายนอกในฐานะเป็นพลเมืองอาเซียนคนหนึ่งด้วย”

คนไทยที่มีศักยภาพและความพร้อมจะแข่งขันจะต้องมีคุณลักษณะสำคัญ ดังนี้

1. มีวิสัยทัศน์ที่ก้าวไกลและก้าวหน้า สามารถมองเห็นโอกาสและสิ่งท้าทายและปรับตัวเองให้ใช้ประโยชน์จากโอกาสดังกล่าว พร้อมสร้างภูมิคุ้มกันต่อสิ่งท้าทายที่อาจเกิดขึ้น

2. เปลี่ยนมุมมองและวิธีการคิดใหม่เป็น “มากกว่าประเทศไทย” และ “เราจะสร้างประโยชน์อะไรให้กับอาเซียน” และขยายขอบเขตการคิดให้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น รวมทั้งไม่หยุดที่จะเรียนรู้และพัฒนาทักษะที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานของตน

3. เรียนรู้และพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษและภาษาของประเทศเพื่อนบ้าน พัฒนาทักษะองค์ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน ศึกษาข้อมูลของประเทศสมาชิกอาเซียน รวมทั้งกฎ ระเบียบต่างๆ ในอาเซียน ทำความรู้จักและเข้าใจประเทศสมาชิกอาเซียน และมีอริยาคัยที่ดีต่อมิตรประเทศเหล่านี้

4. พัฒนาสมรรถนะความเชี่ยวชาญในสาขางานที่ตนทำงานอยู่ อาทิ เกษตรกรต้องชวนหาข้อมูลเชิงลึก ข้อมูลการเกษตรรอบตัวท่าน ลักษณะการทำการเกษตรในประเทศเพื่อนบ้าน ต้นทุนและผลผลิตต่อไร่ ตลาดการส่งออกวัตถุดิบที่ใช้ ฯลฯ โดยต้องเน้นการมีมาตรฐานเพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานที่สูงขึ้น พัฒนาสมรรถนะที่มุ่งสัมฤทธิ์ผล สมรรถนะการบริการในระดับนานาชาติ (เป็นมืออาชีพ) เพื่อเป็นแรงงานที่สำคัญของประชาคมอาเซียน

5. ใช้ประโยชน์จากจุดที่ตั้งของไทยเพื่อเป็นศูนย์กลางของประชาคมอาเซียน และ “regional hub” พัฒนาศักยภาพของภาคเอกชน วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และแรงงานไทยเพื่อแข่งขันในตลาดอาเซียน ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากการทำเขตการค้าเสรีต่างๆ ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายนักธุรกิจ ในอาเซียน และจัดทำยุทธศาสตร์เพื่อลดทอนผลกระทบที่อาจเกิดจากการเปิดเสรี

6. เข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เกี่ยวกับอาเซียนในชุมชนหรือสถาบันการศึกษาของตน เพื่อส่งเสริมการตระหนักรู้และเปิดโลกทัศน์ของตน ให้รับทราบข้อมูลและพัฒนาการที่สำคัญในอาเซียน เนื่องจากโลกปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาและคนที่ประสบความสำเร็จคือคนที่ปรับตัวทัน

ในเมื่อท่านทราบคำตอบจาก **58** คำถาม

ในหนังสือเล่มนี้แล้ว

"ท่านพร้อมหรือยัง"

ที่จะเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ในปี **2558**

หากสนใจค้นหาข้อมูลเพิ่มเติม
หรือประสงค์ที่จะรับทราบ
ความเคลื่อนไหวในการเตรียม
ความพร้อมเข้าสู่การเป็น
ประชาคมอาเซียนของประเทศไทย

สามารถเยี่ยมชมเว็บไซต์
กรมอาเซียน

กระทรวงการต่างประเทศ

www.mfa.go.th/asean

และที่ facebook กรมอาเซียน

facebook.com/ASEANThailand.MFA

58 คำตอบ
สู่ประชาคมอาเซียน 2558

ออกแบบและจัดพิมพ์โดย

PAGE MAKER CO.,LTD.

โทร. 0 2416 8820, 0 2416 9167

เจชูตึนบ่าเด

ขอบใจ

ซาลามัต

ขอขอบคุณ

เตอริมา กาสีห์

ก่ามเอิ้น

ออ กูหน

THANK YOU

เราคืออาเซียน

กรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ

เลขที่ 443 กระทรวงการต่างประเทศ ถนนศรีอยุธยา

แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400

www.mfa.go.th/asean

ISBN : 978-974-7709-96-4